

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO XII

PONEDELJEK, 19. JULIJ 1982

ŠT. 7

Začrtane poti naših sindikatov

V letošnjem programu dela KOOS LIP Bled smo med drugim vnaprej določili datume in kraj četrtletnih razširjenih sestankov IO KOOS. Tako bodo ti sestanki po posameznih TO z osnovnim namenom, da člani IO KOOS поблиže spoznamo proizvodnjo, gospodarjenje ter problematiko posamezne TO, delovne pogoje, samoupravljanje in delegatsko aktivnost in tudi delovne OOZS v TO. Poleg tega so predsedniki svetov pri KOOS zadolženi, da za te sestanke pripravijo poročilo o delu in problematiki sveta.

Morda ne bo odveč, če tudi na tem mestu navedemo pomensko sestavo posameznih svetov z željo, da bi nas kar največ prišlo v stik s člani teh svetov bodisi z željo po

športnem in rekreacijskem sodelovanju, vključevanju v kulturno življenje, bodisi za delo ali pomoč na področju socialne varnosti in družbenega standarda.

Naša pot bo trdnejša in odločnejša

(povzeto iz sklepnih dokumentov 12. kongresa ZKJ)

Delegati 12. kongresa ZKJ so razpravljali o naših gospodarskih in političnih razmerah, ta sestanek je okarakteriziral naš sedanji položaj. Poleg resolucije o nadaljnjem razvoju družbeno gospodarskih odnosov v Jugoslaviji so na kongresu sprejeli posebno listino: resolucijo o nalogah Zveze komunistov Jugoslavije pri uresničevanju gospodarske stabilizacije. Na kongresu je bilo jasno rečeno, da današnje gospodarske težave niso nastale čez noč, pač pa so vzroki v naših samoupravnih odnosih, ki imajo slab vpliv na nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov. Dalje so na kongresu ugotovili, da je prišlo do zastoj, da razsodništva v samoupravnih odnosih preko birokratske »španovije« in to se ne sme nadaljevati. Skrbno bo treba proučiti kongresne dokumente in spremljati prakso ZK in državnih institucij. V preteklosti nam je primanjkovalo dobre organiziranosti, vztrajnosti in doslednosti. Premajhna je bila idejnopolična usposobljenost, kar je poudaril D. Dragosavac v uvodnem referatu.

Kakšni so vzroki, da smo se znašli v takšnem gospodarskem položaju? Nekateri delegati so bili mnenja, da so takšni odnosi v gospodarstvu nastali zaradi nespoštovanja dogovorov in nesporazumov, prevelike in nesmotrne porabe, kar povečuje inflacijo, zaradi nizke produktivnosti.

Potrebno pa je, da bo združeno delo zagospodarilo nad celoto dohodka in reprodukcijo. O statusu tržnih in gospodarskih zakonitosti se je na kongresu veliko govorilo. To ni nova tema. Vračanje gospodarske zakonitosti v naše gospodarsko življenje je nekaj, kar moramo sprejeti. Tako se samoupravljanje v gospodarstvu popolneje izrazi, pri popolnejšem tržno naravnem gospodarstvu. Pri tem pa je potrebno usmerjati trg, kjer je smotno.

V posebni listini je navedeno, da je uresničevanje politike gospodarske stabilizacije povezano z razvojem socialističnih samoupravnih odnosov, da je temeljna in zahtevana smer boja za gospodarsko stabilizacijo krepitev gospodarske in družbene moči in odgovornosti delavcev v združenem delu.

Pozitivne spremembe so opisane v programu stabilizacije. Temu pa je treba podrediti plane, usmeritve in druge ukrepe v gospodarski in razvojni politiki. Ta gospodarska resolucija zajema tudi problem konvertibilnosti dinarja. S povečanjem produktivnosti dela bi se preobrazbeno gospodarstvo enakopravno vključevalo v vse svetovne tokove. Čimprej moramo doseči resnično kakovostno gospodarstvo.

Glavne misli, zaključki in povzetki kongresnega dela in razpravljanje vseh delegatov in komisij so jasni. Najpomembnejše je sporočilo, da je od metod gospodarske stabilizacije odvisen razvoj našega samoupravljanja. Člani Zveze komunistov Jugoslavije ne smejo omahovati, morajo biti odločnejši in sposobni utrditi položaj. S problemi se bo treba spoprijeti, sami se ne bodo rešili. Naša perspektiva naj bo svetla.

Svet za socialno politiko in družbeni standard

Polona Cerkovnik, DSSS – predsednik; Janez Medja, TO Tomaž Godec; Tončka Čop, TO Rečica; Janko Pintar, TO Mojstrana; Ivanka Miklavčič, TO Podnart; Tone Žnidar, TO Trgovina.

Svet za kulturo

Branko Urh, TO Rečica – predsednik; Branko Sodja, TO Tomaž Godec; Alojz Kopavnik, TO Mojstrana; Anton Gorican, TO Podnart; Tončka Dežman, TO Trgovina; Ciril Kraigher, DSSS.

Svet za šport in rekreacijo

Franci Žitnik, TO Tomaž Godec – predsednik; Lovro Legat, TO Rečica; Ante Troha, TO Mojstrana; Janez Tomažin, TO Podnart; Branko Marčič, TO Trgovina; Drago Primožič, DSSS.

Zakaj smo si za prvi razširjeni sestanek v novem mandatnem obdobju izbrali ravno TO Podnart? Verjetno ne ravno slučajno. Precejšnja neaktivnost OOZS Podnart pri vključevanju v skupne akcije v preteklem mandatnem obdobju pa tudi slabo vključevanje oz. sodelovanje na drugih sestankih nas je vzpodbudilo, da smo se najprej srečali v tej temeljni organizaciji.

jah, na športnem in družbenem področju. Na tem področju bo morala OOZS TO Podnart več napraviti. Hkrati s tem se bo morala vključiti tudi v skupno akcijo za krepitev delovne zavesti, da smo vsi ustvarjalci skupnega dohodka in s tem tudi osebnega dohodka, da je vsakdo zadolžen in zainteresiran, da na svojem področju išče in razmišlja o izboljšavah.

Mogoče je kar primerno mnenje člana IO KOOS, da imajo delavci v TO Podnart kljub vsem rezultatom dela še premalo samozaupanja, samozavesti.

Tovariš direktor TO se je sam zavzel, da bo delavce usmeril na sestanke in poskrbel, da se bodo teh udeleževali. Želja sindikata je, da enakopravno usklajujemo gledanja, mišljenja, akcije, da vsaka OOZS iznese svoje izkušnje in doprinese k uspešnejšemu skupnemu delu. In to si TO Podnart prav gotovo upravičeno zasluži.

Pri pregledu dela svetov se že kažejo rezultati in upam, da bodo zaživel zares v vsej svoji širini in pomenu. Seveda je uspešnost dela svetov v veliki meri odvisna od naše pripravljenosti in želje, da bomo sodelovali na športnem srečanju ali na primer planinskodružabnem pohodu, da si bomo vsaj enkrat letno zažele-

22. julij – praznik vstaje

Enainštirideset let mineva, ko se je prva oborožena skupina v Sloveniji med Šmartnom in Tacnom spopadla z okupatorjem. To so bili viharni časi, ko ljudje niso klonili pod sovražnimi pritiski, sledili so klicem OF in članom zveze komunistov, prvi možje in fantje so se pridružili prvim borcem. Začele so delovati kurirske zveze in nastajale so prve čete. Vstaja je bila določena za 20. julij, zaradi organizacijskih priprav pa se je začetek nekoliko zavlekel. Po 22. juliju pa so bile izvedene po vsej naši domovini akcije partizanov in aktivistov.

V začetku je bila bojna oprema revna in tudi vojaško znanje majhno. Ščasoma pa so partizani razorožili marsikatero sovražnega vojaka. Zaradi partizanske taktike bojevanja nikoli ni okupatorju uspelo do kraja uničiti našo vojsko. Ogenj ljubezni do domovine in velika želja po svobodi ni nikoli ugasnila. Netili so ga dalje spomini na nedolžne žrtve, na ustreljene talce in izseljene družine.

Mnogo je napisanega o naših bojih, veliko nam vedo povedati borci in ljudje, ki so preživeli vojno. Vse je vodila trdna volja: ustvariti prihodnjim rodovom lepši in pravičnejši svet.

Današnji čas nam prinaša novih nalog, resnih prizadevanj za ohranitev miru, svobode in enotnosti. Učimo se na preteklih izkušnjah, krepimo splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Nadaljevali bomo samoupravno socialistično pot, ki sta jo začela Tito in Kardelj na čelu Zveze komunistov Jugoslavije, vzor nam bodo borci iz narodnosvobodilne vojne, ki so nesebično vztrajali do končne zmage. Zvesti čuvajmo njihove pridobitve, saj so nam z vstajo izbojevali lepše življenje.

Vesna

Skladišče v TO Podnart

V kratkem bi stanje in problematiko v TO ocenili takole:

Ocenjujemo, da so v TO Podnart ustvarjeni dobri delovni pogoji, k čemer bo tudi veliko pripomogla nova nadstrešnica – sortirnica, ki je v zadnji fazi finalizacije. Dani so tudi pogoji za uspešno proizvodnjo oz. gospodarjenje, pograšamo praktično le sušilnico za les in spremljajočo kotlovnico na lesne odpadke. V zadnjih mesecih proizvodnja dokaj nemoteno poteka, tako da dosejajo tudi mesečni plan, kar je bilo še nekaj mesecev nazaj viden problem. Tudi medsebojni odnosi so se kot kaže vidno izboljšali. Upajmo, da je tako tudi v resnici.

Po drugi strani pa nas moti premajhno sodelovanje delavcev TO Podnart na sestankih, družbenopolitičnih organizaci-

li npr. obiska kvalitetnejše predstave v Cankarjevem domu ali Operi; med nami pa so tudi takšni, ki bi želeli sodelovati v Lipovem ansamblu ali pevskem zboru itd. itd.

Ostane pa še široko področje sveta za socialno politiko in družbeni standard, kjer lahko vsakdo najde svoj možni doprinos: socialno stanje sodelavcev, predlogi za materialno pomoč delavcev, zdravstveno stanje delavcev, stanovanjska politika, družbena prehrana, stik z upokojenci, letovanje itd. itd.

Vsa ta področja tudi v času skrajno zaostrene gospodarske situacije še zdaleč niso zanemarljiva. Morda so za premaganje vsakodnevnih delovnih nalog in težav pomembnejša še bolj kot sicer. Tega ne smemo pozabljati.

IO KOOSZ

Operativno planiranje proizvodnje

V prispevku o operativnem planiranju smo prikazali osnovne planiranja, ki veljajo za serijsko industrijsko proizvodnjo, posebej pa smo dali poudarek na planiranje proizvodnje v obratu pohištvo.

Planiranje proizvodnje temelji na izdelavi letnih planov na osnovi proizvodnih zmogljivosti in predvidenih naročil, temeljnih planov v okviru letnih planov in podatkov o naročilih in proizvodnih kapacitetah, poznavanju ciklusa proizvodnje in pretočnemu planiranju kapacitet ter terminiranju delovnih nalogov.

Ugotavljanje ciklusa proizvodnje, pretočno planiranje kapacitet ter terminiranje delovnih nalogov imenujemo terminiranje proizvodnje.

V vsaki proizvodnji ne glede na tip proizvodnje igra pomembno vlogo znani trinomi proizvodnje: rok-kvaliteta-cena.

V okviru tega trinoma nastane niz aktivnosti in problemov, ki jih moramo rešiti predno pričnemo z neposredno proizvodnjo. Take aktivnosti so: izbira tehnološkega postopka, orodja, materiala, usklajevanje obremenitve proizvodnih kapacitet, izdelava tehnične in delovne dokumentacije. Pri proizvodnji novih izdelkov pa nastopajo še aktivnosti: razvoj, oblike in konstrukcije, testiranje, izdelava vzorca, proizvodnja poskusne serije itd. Osnovni pogoj za pričetek določene proizvodnje je, da imamo pripravljeno:

- tehnično dokumentacijo izdelka
- potrebni izdelavni material
- proizvodne kapacitete

Terminiranje proizvodnje pa zahteva, da za vsako delovno operacijo oz. aktivnost vnaprej vemo, kje jo bomo izvedli, na katerem delovnem mestu in v katerem terminu oz. času.

V praksi poznamo različne sisteme, ki omogočajo učinkovito planiranje in terminiranje proizvodnje. Kateri sistem izberemo, je odvisno od stopnje organiziranosti proizvodnje in službe priprave proizvodnje oz. od potreb in pripravljenosti odgovornih po racionalnem vodenju proizvodnje.

Zaradi specifičnosti proizvodnje v obratu pohištvo je v prvi stopnji najprikladnejši način grobo terminiranje proizvodnje na osnovi ugotavljanja ciklusa proizvodnje posameznih polizdelkov in pretočnem planiranju kapacitet na ozkih grlih.

UGOTAVLJANJE CIKLUSA PROIZVODNJE

Stvarni cikel oz. začetek in konec proizvodnje posameznega polizdelka lahko ugotovimo, če poznamo koeficient pretoka materiala v oddelku, kjer ta polizdelek proizvaja.

Koeficient pretoka materiala nam pove kolikokrat je stvarni ciklus proizvodnje različen od zaporednega toka operacij brez vmesnih zastojev in prekrivanja, to je vsote NU. Koeficient računamo po formuli:

$$f = \frac{T_s}{\sum NU}$$

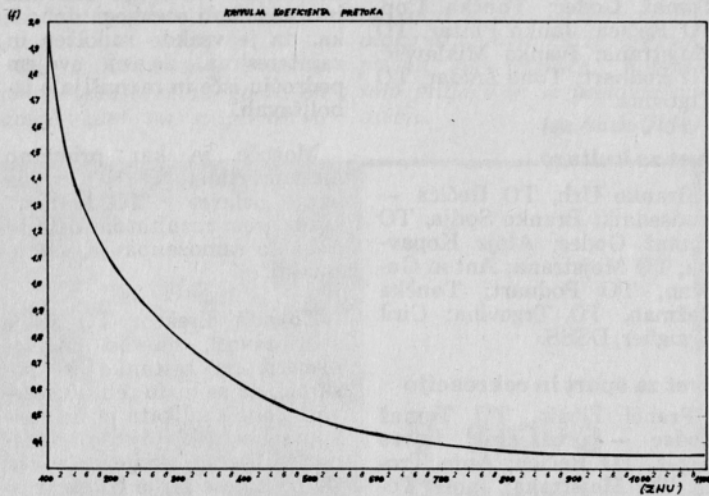
T_s = stvarni ciklus proizvodnje oz. pretočni čas določene serije polizdelka, NU = F vsota norma ur za določeno serijo polizdelkov

Koeficient pretoka materiala lahko ugotovljamo za skupno strojev, za posamezni oddelki ali za celotni obrat. Pretočni čas ali stvarni ciklus proizvodnje določamo iz formule:

$$T_s = f \times \sum NU$$

NU je znani podatek, f pa odčitamo iz diagrama krivulje koeficienta pretoka materiala.

Zato moramo v ta namen na osnovi predhodnih podatkov o začetku in koncu proizvodnje za posamezne serije polizdelkov, konstruirati diagram koeficienta pretoka materiala, kot ga kaže naslednja slika:

Diagrame koeficientov pretoka materiala moramo posebej napraviti za oddelke mehanske obdelave in lakirnice oz. za potrebe pretočnega planiranja kapacitet na ozkih grlih, tudi za posamezne skupine strojnih in ročnih delovnih mest v teh oddelkih.

Na osnovi diagrama koeficienta pretoka za vsako količino NU posameznega polizdelka ali izdelka odčitamo koeficient pretoka in po zapisani formuli izračunamo stvarni ciklus proizvodnje. Tako dobimo parcialne podatke stvarnega ciklusa proizvodnje polizdelkov v posameznih oddelkih ali pa sumarni podatek stvarnega ciklusa proizvodnje za posamezno serijo izdelkov.

Sumarni podatek stvarnega ciklusa proizvodnje je pomemben predvsem pri izdelavi temeljnih planov. Temeljni plani morajo biti pripravljani najmanj toliko vnaprej, kolikor traja sumarni ciklus proizvodnje določene serije izdelkov.

Pri planiranju izdelkov po naročilu moramo poleg sumarnega pretoka upoštevati še čas izdelave vzorca, testiranje vzorca, nabave materiala ter priprave tehnološke dokumentacije. Ta skupni pretočni čas imenujemo totalni ciklus proizvodnje.

Totalni ciklus proizvodnje je pomemben predvsem pri sprejemanju naročila, ko se pogajamo s kupcem o dobavnem roku za neserijski izdelek.

Ciklus proizvodnje si najenostavneje prikažemo na sistemu gantograma. Poznati moramo sestavnico izdelka, izdelavne čase, koeficiente pretoka materiala, nabavne roke kritičnih materialov, čas izdelave vzorca, priprave tehnološke in delovne dokumentacije.

IZDELAVA TEMELJNIH PLANOV IN GROBO PLANIRANJE KAPACITET

Osnovno načelo pri izdelavi temeljnih planov je, da se ti morajo pripravljati najmanj za toliko mesecev vnaprej, ko-

likor traja sumarni ciklus proizvodnje. Iz izkušenj vemo, da traja sumarni ciklus proizvodnje najmanj 3 mesece in zato mora komercialni sektor tudi zagotoviti najmanj za 3 mesece naročil.

Planer pohištva na osnovi teh naročil izdelava temeljni plan za vsak mesec posebej. Temeljni plan za prvi mesec mora biti dokončen in ne dopušča nobenih sprememb, za drugi mesec eventualno lahko dopušča spremembo pri površinski obdelavi, za tretji mesec pa so možne spremembe v količini in asortimanu.

Planer pohištva za temeljni

plan izračunava obremenitve v NU po posameznih oddelkih in strojnih delovnih mestih in na ta način ugotovi ozka grla oz. neenakomerno obremenitev kapacitet. Zato moramo pri izbiri naročil za izdelavo temeljnih planov iskati tako strukturo izdelkov, da dosežemo najbolj sinhronizirano obremenitev posameznih oddelkov in strojnih delovnih mest. V nasprotnem primeru moramo kapacitete uskladiti, kar lahko napravimo s premeščanjem delavcev, dodatnimi stroji, uvedbo nadur ali s spremembo asortimana itd. Tako razdelan temeljni plan nam da vpogled za 3 mesece vnaprej nad obremenitvijo posameznih oddelkov, strojev, ozkih grl, prostih kapacitet in na ta način tudi potrebo po spremembi asortimana izdelkov.

TERMINIRANJE DELOVNIH NALOGOV

Na osnovi sprejetega temeljnega plana za proizvodnjo enega meseca in vnaprej pripravljenih gantogramov za proizvodni ciklus posameznega izdelka pristopimo k terminiranju delovnih nalogov, to je določanju datumov začetka in konca izdelave posameznih serij polizdelkov, začeni s terminom, ko moramo izdelek predati v skladišče gotovih izdelkov, pa nazaj, ko moramo začeti proizvodnjo v oddelkih lakirnice, mehanska obdelava in krojilnica. Na ta način dobimo pretočni plan delovnega naloge za določeni izdelek.

Terminiranje delovnih nalogov je pomembno tudi zato, ker je na osnovi teh podatkov mogoče uvesti tudi delovno dokumentacijo za lansiranje delovnih nalogov in za spremljanje proizvodnje. Delovno dokumentacijo razmnožimo iz tehnološke dokumentacije in vsebuje: delovne listke, delovni nalogi in terminski list.

Pri terminiranju delovnih nalogov določamo začetne in končne termine kot da so razpoložljive kapacitete vedno na voljo. Če pri grobem planiranju kapacitet pa smo ugotovili, da obstojajo ozka grla in

zato moramo tak način terminiranja kontrolirati s pretočnim planiranjem kapacitet in zlasti ozkih grl.

PRETOČNO PLANIRANJE KAPACITET

Pretočno planiranje kapacitet pomeni, da na osnovi terminiranja delovnih nalogov uskladimo planirane roke z razpoložljivimi kapacitetami zlasti na ozkih grlih. Če v neki terminski enoti ni prostih kapacitet za neki delovni nalog, moramo zahtevati druge termine začetka in konca proizvodnje. Pretočno planiranje kapacitet je zahtevno delo, ki ima za končni cilj tako zaporedje lansiranja delovnih nalogov v proizvodnjo, da dosežemo čimhitrejši pretok materiala in optimalno zasedbo kapacitet.

ZAKLJUČEK

Opisani način operativnega planiranja proizvodnje na osnovi izdelave temeljnih pla-

nov, koeficientov pretoka materiala, terminiranja delovnih nalogov in pretočnega planiranja kapacitet na ozkih grlih vsebuje vse elemente planiranja in spremljanja proizvodnje. Sistem operativnega planiranja proizvodnje je mogoče izboljševati tako, da na osnovi povratnih informacij o poteku izdelave posameznih delovnih nalogov sproti korigramo koeficiente pretoka in upoštevamo preseganje normativov.

Kakor moramo stalno proizvajati, oskrbovati proizvodnjo in prodajati izdelke, tako moramo redno planirati, kontrolirati rezultate in na osnovi tega sprejemati nove odločitve.

Na ta način bomo dosegli boljše izkoriščanje strojev, skrajševali cikle proizvodnje, zmanjševali izgube delovnega časa, pravočasno oskrbovali proizvodnjo z materiali in tako dosegali rast produktivnosti in ekonomičnosti proizvodnje.

S. M.

Programiranje – osnovno delo programerjev v AOP

Računalnik lahko v grobem razdelimo na dva dela. Prvi del je računalniška oprema (hardware), ki jo sestavljajo stroji in naprave, ki služijo za obdelavo, sprejemanje, shranjevanje in posredovanje podatkov. Drugi del pa je programska oprema (software), ki jo predstavljajo programi. To so grupe ukazov, ki jih razume računalnik. Rezultat izvajanja nekega programa v računalniku pa so ustrezni obdelani podatki na ustreznih medijih, da jih človek – uporabnik razume. Izdelava programov pa je osnovno delo nas – programerjev.

Medtem ko je izdelava računalniške opreme rutinski, industrijski postopek, pa izdelava programske opreme še ni ustaljena in konceptualno jasna dejavnost. Še vedno je podobna rokodelskemu načinu proizvodnje. Kvaliteta določene programa je še vedno odvisna od številnih subjektivnih faktorjev, kot so: izkušnost programerjev, organizacija izdelave programa, sodelovanje uporabnikov...

Izdelava programa se začne z definiranjem naloge programa. Zato morajo obvezno sodelovati uporabniki, saj brez njih ni mogoče dobro in efektivno definirati naloge. Čimbolj je naloga definirana (kakšni so vhodni podatki, kako naj se podatki obdelajo in kakšne oblike naj bodo izhodni podatki), hitreje je mogoče program izdelati, večja je verjetnost, da bo program delal tako kot uporabnik želi.

Ko je naloga programa bolj ali manj uspešno definirana, se programer loti svojega osnovnega dela – pisanja programa. Napiše ga v enem izmed računalniških jezikov. Pri nas uporabljamo v glavnem COBOL, ki je podoben zelo okrnjeni angleščini. Program v tem jeziku potem sam računalnik prevede v jezik, ki je razumljiv njemu.

Ker je računalnik stroj brez inteligence in je njegova odlika v bistvu samo hitrost izvajanja logičnih in računskih operacij, je potrebno program napisati povsem enosmiselno. Zelo precizno in podrobno je potrebno napisati ustrezne ukaze, določiti katere operaci-

je naj se izvedejo in v kakšnem zaporedju. Tu računalnik ne trpi nobenih površnosti, saj takoj pravi, da je nekaj narobe.

Napisani program programer pretestira in odpravi napake. Vseh napak skoraj ni mogoče odpraviti, posebno ne pri programih vnosa podatkov preko zaslona, kajti v njih so številne kontrole. Marsikatero napako odkrijejo šele uporabniki, kajti oni delajo s programi »v živo«.

Med samo izdelavo programa, pa tudi potem, ko je program že v uporabi, pa je velikokrat potrebno spremeniti program zaradi novih ali spremenjenih zahtev. Nekatere spremembe so potrebne zaradi nepopolne definicije naloge programa, druge pa zaradi izboljšanja kvalitete dela programa. Nekatere zahtevajo uporabniki sami, drugih pa uporabniki neposredno sploh ne opazijo, ker jih naredimo programerji zaradi izboljšanja našega dela ali pa zaradi izboljšanja dela kakšnega drugega programa.

Ko programer pretestira delo programa, napiše navodilo za njegovo uporabo, uporabnikom pa prikaže, kako program dela in kako se z njim rokuje. S tem je program dan v uporabo.

Predvsem na začetku uporabljanja novega programa je zelo pomembno sodelovanje uporabnika tega programa s programerjem. Program sedaj »živi« in uporabnik lahko odkrije napake, ki jih je potrebno odpraviti, lahko pa zahteva tudi določene spremembe v delovanju programa. Čimhitreje se napake odpravijo in čimhitreje se izvrši zahtevana sprememba, prej je uporabnik zadovoljen s podatki, ki mu jih daje program; na drugi strani pa je tudi programerju lažje popravljati program, ki ga je šele naredil, kot pa star program, ki je že »ušel iz glave«.

Ko je program dan v uporabo, programer shrani dokumentacijo programa. Program je sedaj v fazi negovanja. Po potrebi v program vnašamo spremembe in razne izboljšave. Programer pa se loti izdelave novega programa.

Primož Čebulj

Sklepi samoupravnih organov

ODBOR ZA GOSPODARJENJE (10. 6. 1982)

1. V javno obravnavo je dal predlog sprememb k samoupravni sporazumu o temeljih plana DO LIP Bled za srednjeročno obdobje 1981–1985.

2. Sprejel je sklep, naj DS TO razpišejo na predlog tehnološke priprave natečaj inovacij za odpravo problemov, ki se pojavljajo v proizvodnem procesu.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE, DRUŽBENI STANDARD IN OBVEŠČANJE (24. 6. 1982)

1. Pregledal je sklepe 1. seje in ugotovil:

– da na osnutek pravilnika o čuvanju, nošenju in uporabi orožja, potrebnega za varstvo premoženja, ki ga uporabljajo v TO in DSSS v času javne obravnave ni bilo pripomb, zato ga odbor predlaga v sprejem DS DO;

– da srečanje upokjencev v mesecu juniju ni bilo izvedeno; organizirano bo predvidoma v mesecu septembru – sočasno z otvoritvijo mehaniziranega lesnega skladišča v TO Rečica;

– da predlog enotnega regresiranja toplega obroka na zaposlenega za vso DO še ni pripravljen; predlog pripravi komisija v sestavi: Debelak, Lipnik, Knaflič in Mencinger do 31. 8. 1982.

2. Sprejel je cenik posameznih obrokov in nočitev za prehodne goste v počitniškem domu.

3. Proučil je usmeritve in kriterije za regresiranje prehrane med delom, ki jih je sprejelo predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Iz navedenega izhaja, da se s 1. 1. 1983 ukinejo vrednostni trgovinski boni, le-te pa bo treba nadomestiti z organiziranjem toplega obroka. Sprejel je sklep, da je treba pripraviti pravilnik, ki bo urejeval prehrano med delom. Izhodišča za pripravo so usmeritve 3. konference zveze sindikatov Slovenije o organizirani prehrani delavcev med delom. Predlog pripravi komisija v sestavi: Robič, Kunej, Knaflič.

ODBOR ZA ORGANIZACIJO, KADRE IN STANOVANJA (28. 6. 1982)

1. Obravnaval je osnutek samoupravnega sporazuma o zaposlovanju v SOZD GLG in nanj dal pripombe.

2. Sprejel je višino dnevnice za udeležbo na seminarjih, ki so organizirani na območju občine Radovljica in Jesenice.

3. Obravnaval je vprašanje zaposlovanja pripravnikov in sprejel sklep, da bomo poleg študentov sprejeli (do) 3 pripravnikov finančno administrativne smeri in (do) 3 pripravnikov tehnično proizvodne smeri.

DELAVSKI SVET TO TOMAŽ GODEC BOH. BISTRICA (21. 6. 1982)

1. Sprejel je sporazum o delitvi programov po prijavljenih kooperacijskih pogodbah rudnika Mežice in LIP Bled.

Za podpisnika sporazuma se pooblašča predsednika DS TO – tov. Malej Pavla.

2. Potrdi se predlog novih cen za malice in kosila, z veljavnostjo od 1. 7. 1982 dalje:

malica – tuji – iz 40,00 din na 60,00 din
kosila – zaposleni in upokojenci LIP – iz 50,00 din na 70,00 din

kosila – družinski člani – iz 60,00 din na 90,00 din
Cene napitkom, to je 5,00 din in malic 2,00 din ostanejo nespremenjene.

DELAVSKI SVET TO TOMAŽ GODEC BOH. BISTRICA (29. 6. 1982)

1. Sklepi II. zasedanja DS TO z dne 6. 5. 1982 glede izvajanja disciplinskih ukrepov Akcijskega programa 1981 in sklepov DS TO z dne 26. 12. 1978 se dopolnijo z dodatnim ukrepom strokovnega kolegija, ki se glasi:

za vsako zamujanje ob prihodu na delo in predčasni odhod z dela se za čas do 14 minut ne odbija, vsaka nadaljna zamuda pa zaokroži na pol ure in se to ne prizna za obračun osebnega dohodka. Meja za zaokroževanje je torej 15 minut, in kar je pod 15 minut se zaokroži navzdol, nad 15 minut pa navzgor.

Vsak neopravičeni izhod med delovnim časom pa se za vsako začetno uro odšteje ura od skupnih ur delovnega časa.

2. Potrdil je sklep IO OO sindikata glede prodaje žamanja:

Žamanje za kurjavo lahko dobi vsak zaposlen in upokojenci naše TO in sicer po 2 prm, po dnevni uradni ceni. Žamanje se prodaja izključno za lastno uporabo.

3. Potrdil je sklep odbora obratne okrepčevalnice in IO OOS, da se kosila tujim ne izdajajo.

4. Sprejel je predlog sprememb k samoupravni sporazumu o temeljih plana DO LIP, lesna industrija Bled za srednjeročno obdobje 1981–1985.

5. Na podlagi zaključene 15-dnevne javne obravnave je sprejel:

predlog novosistemizirane naloge v posrednih delih v kov. obratu:

– »transport z viličarjem v kov. obratu« 1100 ur in predlog spremembe ur pri nalogi:

– »rezkanje na rezkalnem stroju« iz 2200 ur na 4400 ur

Predlog je posredoval v obravnavo in sprejem zborom SDS.

6. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval: novosistemizirana dela in naloge v obratu opažnih plošč:

- prirezovanje izmeta
- odlaganje elementov pri prirezovanju izmeta
- upravljanje spajalnega stroja HEIST
- vlaganje desk v spajalni stroj
- transportiranje materiala od spajalnika
- brušenje elementov
- nanašanje površine
- cepljenje elementov
- vzdolžno obrezovanje plošč
- sortiranje plošč po kvaliteti
- zarezovanje plošč za okovje
- kovanje plošč
- prevzem plošč
- embaliranje plošč

in novosistemizirana dela in naloge v obratu pohištvo:

- struženje elementov na mali stružnici
- vrtnanje na trivetenskem vrtnem stroju
- sestavljanje dviznih garažnih vrat
- brušenje na tračni brusilki »Bratstvo«
- izdelovanje krp

7. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval: predlog spremembe ur v oddelku za investicije in vzdrževanje za delo

»Strugar I« iz 2200 ur na 4400 ur. Istočasno se ukinejo dela in naloge »Strugar II« v oddelku za investicije in vzdrževanje.

8. V 15-dnevno javno obravnavo je posredoval:

- opise del in nalog:
- transport izdelkov in polizdelkov – viličar hidravlični (poh., skladišče gotovih izdelkov)
 - transport izdelkov in polizdelkov – viličar mehanški (plošče, skladišče gotovih izdelkov)
 - upravljanje štiripotnega viličarja (skl. gotovih izdelkov)

– transport z viličarjem na skladišču žaganega lesa (nad 2,5 t)

kjer so upoštevane spremembe kriterija 3 C telesni napor.

9. Za delegata v delavski svet Zdravstvenega doma Bohinj je imenoval Franca Langusa.

10. Miri Odar, zaposleni v obratu opažnih plošč, je za udeležbo na MDA SISA 82, ki bo v mesecu avgustu 1982, odobril 4 tedne izredno plačanega dopusta.

11. Ugodno je rešil prošnjo Janka Iskra, Podjelje za zmanjšanje plačila povzročene škode z viličarjem v znesku 67.397,95 din, tako da tov. Iskra plača samo 20 % povzročene škode.

12. Ugodno je rešil prošnjo stanovalcev ulice Pod Gozdom Boh. Bistrica za pomoč pri izgradnji makadamske ceste.

13. Smučarskemu klubu Bled je brezplačno odobril 15 kom servis opažnih plošč dimenzije 50 × 250 cm.

14. Planinskemu društvu Radovljica je odobril nakup ca. 65 kv. m škart ISO-SPAN zidakov s 50 % popustom.

15. Ugodno je rešil prošnjo VIZ Jesenice, TOZD Osnovna šola Tone Čufar Jesenice za odobritev odpadnih materialov za potrebe tehnične vzgoje.

16. Gasilskemu društvu Nemški rovt je odobril brezplačen razrez ca. 10 kub. m hlodovine, po 1. 9. 1982.

17. Gasilskemu društvu Stara Fužina je za dobiček na srečelovu odobril 2 kom nočne omarice »Anna«.

18. Prošnjo ZZB NOV Boh. Bistrica za finančno pomoč pri obnovi grobišča padlih borcev je odstopil v obravnavo Odboru za splošne zadeve, družbeni standard in obveščanje s priporočilom, da jo ugodno reši oz. posreduje v nadaljnjo obravnavo DS DO.

19. Za potrebe kovinskega obrata je odobril nabavo: 1 kom računski stroj Olympia CPD 3211 v vrednosti 10.500,00 din.

20. DS TO se strinja, da se OD dvigajo za TO iz zbirnega računa za delovno organizacijo in smejo prenašati sredstva iz TO na ta zbirni račun.

DELAVSKI SVET TO REČICA (28. 6. 1982)

1. Potrdil je nove cene za kosila in sicer: za zaposlene 70.– din, za svojce zaposlenih 90.– din. Nove cene veljajo od 1. 7. 1982 dalje.

2. Na prihodnjem zasedanju DS je treba pregledati program ukrepov za varčevanje z gorivi ter zavzeti konkretne sklepe. Vodja vzdrževanja je zadolžen za pripravo poročila o izvajanju programa.

3. Obravnaval je predlog sprememb k samoupravni sporazumu o temeljih plana DO LIP Bled za srednjeročno obdobje 1981–1985 ter jih potrdil v predloženi obliki.

4. Obravnaval je investicijski program za rekonstrukcijo proizvodnje opažnih plošč v TO »Tomaž Godec« Boh. Bistrica v vrednosti 48.600.000.– din ter daje soglasje, da se k investiciji pristopi.

5. Seznanjen je bil z reklamacijo od f. Lesco, ki se nanaša na slabo lakiranje in druge kvalitetne napake pri dobavi vratnih kril in podbojev na nemško tržišče ter v zvezi s tem sprejel sklep, da je podvzeti potrebne ukrepe, da do takih reklamacij ne bo prišlo. Poostri je kontrolo v proizvodnji, vhodno kontrolo materialov ter ustrezno rešiti problem lakov. Odgovorni službi v DO kot tudi DS DO pa se predlaga, da reklamacijo reši po veljavnih predpisih.

6. V zvezi inventivnega predloga Janeza Skaliča – povečava kapacitete stroja Schelling za narez elementov v Oddelku SM, sta bila sprejeta naslednja sklepa:

- Predelava stroja Schelling za narez elementov po predlogu Ivana Skaliča naj se uredi čimpreje, najkasneje pa do konca leta 1982. Poleg predelave po predlogu tov. Skaliča naj se prouči še ostale možnosti povečanja kapacitet, predvidene po elaboratu (1500 kom/8 ur). Za realizacijo sklepa je zadolžen vodja vzdrževanja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Seminar za vodje delegacij SIS in DPO

V dneh od 18. do 19. junija letos je Delavska univerza iz Radovljice pripravila seminar za družbenopolitično usposabljanje vodij delegacij skupščin SIS in DPS. Delegati smo se usposabljali za delo v mandatnem obdobju 1982–1985.

Predavanja so potekala v dveh predavalnicah v prostorih Delavske univerze v Radovljici. Poleg metod dela vodij delegacij združenega dela v delovnih organizacijah in skupščin samoupravnih interesnih skupnosti po krajevnih skupnostih smo pridobili širši vpogled v samoupravljanje, seznanili smo se z družbenim planiranjem, nacionalnim vprašanjem in uresničevanjem svobodne menjave dela.

Tovrstno usposabljanje sodi k oblikam dopolnilnega izobraževanja in samoizobraževanja.

Nekateri so prvič kot vodje delegacij, drugi pa imajo že izkušnje pri delu. Po predavanjih se je razvila živahna razprava, izmenjali smo svoja mnenja in z reševanjem konkretnih primerov obogatili naše znanje. Opaziti je bilo, da je med delegati več žensk kakor moških, kar pa je pohvale vredno, saj je bilo rečeno, da ženske premalo sodelujejo na družbenopolitičnem področju.

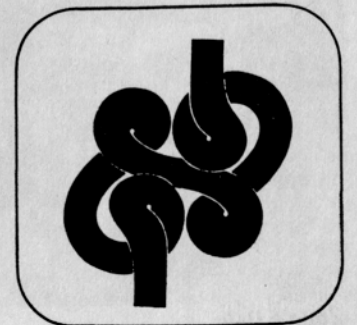
Vesna

Informacije občinskega Indok centra

Konec maja je INDOK center občine Radovljica začel izdajati tedenski bilten »Informacije o dogodkih« s pregledom sklicanih in napovedanih sestankov ter drugih akcij, ki se bodo zvrstili v vsakem naslednjem tednu. Podatke dostavljajo INDOK centru vsi podpisniki dogovora o nalogah in vlogi Indok centra, med katere sodi skupščina občine, vse občinske družbenopolitične organizacije in samoupravne interesne skupnosti.

STO PIONIRJEV IZ NAŠE OBČINE NA ZBORU PIONIRJEV JUGOSLAVIJE V ČRNOMLJU

Letošnjega zbora pionirjev Jugoslavije 11. in 12. junija v Črnomlju, ki je potekal v znamenju 90-letnice rojstva tovariša Tita in 40-letnice pionirske organizacije, se je iz radovljiške občine udeležilo sto pionirjev. Zastopani so bili pionirji iz vseh krajev občine. Udeležbo na zboru je organizirala Zveza prijateljev mladine občine Radovljica, ki je tudi zbrala potreben denar za kritje stroškov.

Seminar o vrednotenju dela poslovnih organov

(Nadaljevanje s 3. strani)

— Tov. Skaliču se na račun vložnega dela v svoj predlog izplača akontacija v višini 5.000.— din. Dokončni poračun pa bo izvršen, ko se bo njegov inventivni predlog koristil.

7. V zvezi dodelitve odškodnine Mirku Zupanu za njegov inventivni predlog pa DS smatra, da akontacija v višini 10.000.— din, ki jo je prejel Mirko Zupan za inventivni predlog odgovarja višini odškodnine ter da do poročuna ni upravičen.

8. Sprejel je samoupravni sporazum o medsebojni poslovni povezanosti in dolgoročnem sodelovanju pri preskrbi s svežim mesom med Veletrgovino Špecerija Bled, TOZD Veleprodaja, Klavnica Radovljica in LIP Bled, TO Rečica ter za podpisnika pooblastil direktorja TO.

9. Sprejel je sklep o razhodovanju avtomata za napitke, ker je popolnoma dotrajan, ter potrdil nabavo novega.

10. Za proizvodnjo stilnih vrat in spajanje pokončnih pri vratnih krilih je potrdil nabavo treh manjših strojkov iz uvoza v skupni vrednosti 18.060.000 Lit.

11. Za potrebe proizvodnje je potrdil nabavo dveh elektromotorjev v skupni vrednosti 53.473 din.

12. Zavrnil je zahtevo za varstvo pravic delavca Alojza Luskovca na prerazporeditev na dela in naloge »tehnologi« ter potrdil sklep odbora za delovna razmerja z dne 1. 4. 1982.

13. Zavrnil je zahtevo za varstvo pravic delavke Ivanke Smolej ter potrdil sklep disciplinske komisije DO z dne 10. 5. 1982.

14. Za udeležbo na mladinski delovni akciji SISAK 82 je Djevalu Kriviču odobril štiri tedne izredno plačanega dopusta. Akcije se bo udeležil v mesecu avgustu.

15. Sprejel je sklep, da se za vse zaposlene v proizvodnji v letošnjem letu nabavi po dve brisači iz fritirja. Obenem DS predlaga, da se ta sprememba upošteva ob novelaciji pravilnika o osebnih zaščitnih sredstvih.

DELAJSKI SVET TO PODNART (2. 7. 1982)

1. DS je obravnaval in sprejel ugotovitveni sklep zbora delovnih ljudi, in sicer spremembe opisov nalog:

- vodenje skadišča žaganega lesa
- vodenje vzdrževanja in investicij
- operativno planiranje proizvodnje in novosistemizirani nalogi:
- vodenje neposrednega dela v proizvodnji
- dopolnilna dela pri vodenju proizvodnje
- Novosistemizirani nalogi se zaokrožita v delo:
- vodja proizvodnje

Delo vodja proizvodnje se sistemizira v obratih žaga in predelava. S sprejetjem novosistemiziranih nalog se bosta nalogi: vodenje obrata žage in predelave in vodenje izmene na žagi in predelavi ukini.

2. Na DS TO smo že sprejeli sklep o pripravi in sprejetju planskih dokumentov za obdobje 1981—1985. Vse spremembe samoupravnega sporazuma o temeljih plana DO LIP Bled 1981—1985 so bile že obravnavane na strokovnem kolegiju in dane v javno obravo. V času javne obravnave ni bilo pripomb.

V predlogu sprememb so okvalificirani prednostni cilji in naloge, med katerimi je zajeta tudi proizvodnja žaganega lesa, proizvodnja stropnih in stenskih oblog in proizvodnja lesene embalaže. Osnovni cilj je, da moramo s povečanim obsegom proizvodnje in višjo kvaliteto obdržati vodilno mesto pri naših glavnih proizvodih. DS je po obravnavi spremembe samoupravnega sporazuma o temeljih plana DO LIP Bled za obdobje 1981—1985 sprejel v predloženi obliki.

3. DS je obravnaval osnutek aneksa o temeljih družbenega plana občine Radovljica za obdobje 1981—1985 in ni imel pripomb;

4. Obravnaval in sprejel je samoupravni sporazum o temeljih plana posebne raziskovalne skupnosti za gozdarstvo, lesarstvo, papirništvo in grafiko za obdobje 1982 do 1985 in za podpis navedenega samoupravnega sporazuma pooblastil Edvarda Prevca;

5. DS je obravnaval investicijski program za rekonstrukcijo proizvodnje opažnih plošč v TO Tomaž Godec Bohinjska Bistrica in ga potrdil v predloženi obliki;

6. Skoblarno in pristrešnico na žagi Lancovo se oceni in na licitaciji najboljšemu ponudniku odproda;

V mesecu juniju je Dopisna delavska univerza Univerzum v sodelovanju z Zvezo delavskih univerz Slovenije organizirala v Ljubljani funkcionalni seminar Pristop k uveljavljanju osnov in meril za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela delavcev, ki opravljajo dela in naloge poslovnih organov v gospodarstvu. Seminar je bil namenjen individualnim in kolegijskim poslovnim organom v gospodarstvu ter strokovnim delavcem na področju oblikovanja sistema delitve osebnih dohodkov v OZD.

Program seminarja je bil naslednji:

1. Razvid in opis del in nalog poslovnih organov v OZD

Predavatelj: Bogdan Petric, direktor sektorja za družbeno-ekonomске odnose pri ČGP Delo

2. Osnove in merila za ugotavljanje zahtevnosti dela poslovnih organov

Predavatelj: mag. Stane Uhan, direktor analitsko-planskega sektorja pri Gradisu

3. Osnove in merila za ugotavljanje uspešnosti dela poslovnih organov

Predavatelj: mag. Miran Mihelčič, vodja delovne skupine za strokovno podlago ugotavljanja zahtevnosti in uspešnosti dela poslovnih organov pri Gospodarski zbornici Slovenije

Dela in naloge poslovnih organov praviloma obravnavamo v posamezni organizaciji združenega dela kot najzahtevnejše delo v posamezni temeljni delovni ali sestavljeni organizaciji. Razen v izjemnih primerih so zato tudi v naših razmerah metode za ugotavljanje zahtevnosti dela naravnane tako, da opredeljujejo poslovno delo kot najzahtevnejše v temeljni organizaciji združenega dela. Ob določenih posebnostih del in nalog poslovnih organov se še niso dovolj uveljavila posebna merila za ugotavljanje uspešnosti dela poslovnih organov, ki bi morala biti izvedena predvsem iz meril za ugotavljanje uspešnosti temeljne organizacije, delovne organizacije in sestavljene organizacije.

Dela in naloge poslovnih organov morajo biti določene v razvidu del in nalog in morajo vsebovati vse tiste sestavine, ki so zahtevane v razvidu del in nalog za vsa dela in naloge v temeljni organizaciji in delovni skupnosti.

Zahtevnost del in nalog poslovnih organov v temeljni organizaciji in delovni skupnosti se določa po isti metodi ugotavljanja zahtevnosti del

in nalog kot za druga dela in naloge v temeljni organizaciji in delovni skupnosti. Ker pa se dela in naloge poslovnih organov bistveno razlikujejo od drugih del in nalog v temeljni organizaciji združenega dela, naj bi se za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog poslovnih organov uporabljale še dodatne osnove, to je:

— položaj organizacije združenega dela v družbeni produkciji in deloma položaj organizacije združenega dela na trgu (pogoji gospodarjenja)

— dogovorjene poslovne funkcije, ki jih poslovni organ neposredno organizira in usklajuje

— število zaposlenih in povprečna stopnja zahtevnosti del in nalog delavcev, kar odraža obseg poslovanja, zahtevnost proizvodnega programa in delno zahtevnost tehnologije

— delež celotnega prihodka, doseženega z izvozom blaga in storitev

— povprečna uporabljena poslovna sredstva na delavca in osnovna sredstva na delavca, kar odraža stopnja opremljenosti dela in zahtevnosti tehnologije

— vrsta poslovnih organov.

Kot osnovo za ugotavljanje uspešnosti poslovnih organov pri opravljanju njegovih del in nalog v okviru njegovega delovnega področja naj bi uporabljali:

— dohodek na delavca, kar izraža uspešnost poslovnih rezultatov organizacije združenega dela, uresničevanje s plani določenih ciljev, raven relativne produktivnosti dela in deloma tudi učinek izrabe proizvodnih zmogljivosti

— akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva, kar izraža neto poslovni rezultat organizacije združenega dela, uresničevanje s plani določenih ciljev ter hkrati pojasnjuje doseženo raven produktivnosti dela in kakovost razporeditve doseženega dohodka

— vrednostno izraženi prispevek uporabljenih (lastnih) tehničnih, tehnoloških in organizacijskih dosežkov v proizvodnji in poslovanju k izboljšanju proizvodnega programa in k povečanju dohodka

— delež z izvozom doseženega prihodka v celotnem prihodu

— povečanje izvoza v primerjavi z izvozom v preteklih letih

— razmerje med izvozom in uvozom v primerjavi s preteklim obdobjem.

Vpliv teh osnov in meril (predvsem »dohodek na delavca« in akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva) na osebni dohodek poslovnih organov je podan z 20-odstotnim možnim povečanjem oziroma znižanjem osebnega dohodka poslovnih organov, izračunana ob predpostavki, da je svoje delo opravil v normalni kakovosti dela.

Dopolnjene osnove in merila za ugotavljanje zahtevnosti in uspešnosti dela poslovnih organov naj bi zagotavljale večjo odvisnost osebnega dohodka poslovnih organov od njihovega delovnega prispevka k rezultatom dela organizacije združenega dela.

Martina Šefman

Dopolnilno izobraževanje

Za zbiranje najrazličnejših podatkov in da so vsak čas dostopni in urejeni, je odgovorna tajnica. Ona mora voditi takšno evidenco, da ni nepotrebne iskanja, kadar se zahteva na vpogled neka zadeva. Tajnica je povezovalni faktor, ki posreduje informacije tudi znotraj delovne organizacije. Obveščena mora biti o samoupravnih odločitvah in delovanju družbenopolitičnih organizacij, aktivno naj se vključuje v druge procese dela. Kot zaupna oseba je v središču poslovnega dogajanja. Informacije, ki jih nudi, morajo temeljiti na resnični osnovi, nepreverjene škodijo.

Oblikovanje informacij naj bo racionalno. Posebno pomembna je evidenca samoupravnih aktov. Sporazumi in pravilniki naj bodo urejeni po registerskih karticah ali pa v knjigah po področjih, kar je še bolj priporočljivo. Poleg podatka, kdaj je bil nek samoupravni akt sprejet, naj bo še: kratka vsebina v enem opisnem stavku, kaj opredeljuje ali eventualna materialna obveznost.

Tajnica sodeluje pri pripravah in organizaciji poslovnih aranžmajev. Dolžna je ves aranžman dosledno izpeljati. Vabilo mora biti dostavljeno pravočasno, da se lahko vsi vabljeni udeležijo. Pri pripravah prostora moramo ustvariti oz. zagotoviti optimalne pogoje. Za poslovna potovanja se mora narediti plan potovanja. Delavec tajnici pove, kam bo potoval. Nobeno potovanje se ne sme začeti brez potnega naloga, nihče nima pravice privatizirati družbenih sredstev. Po potovanju se mora zahtevati od delavca, da napiše pismeno poročilo, kar izraža

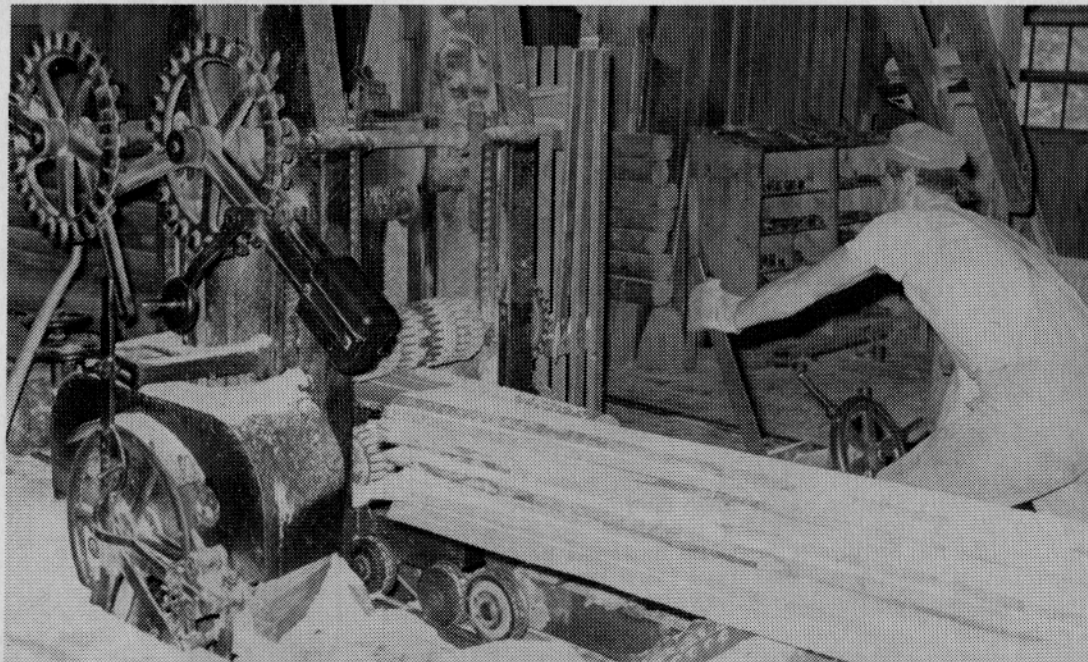
opravičenost potovanja in kakšen namen je bil dosežen.

Med tajniška dela spada tudi posredovanje telekomunikacijskih zvez. Kolikokrat opažamo pri vsakdanjem delu, da nam manjka srčna kultura. Pri telefonskem pogovoru se moramo vedno predstaviti in dati sogovorniku natančne podatke. Pri zvezah s tujimi poslovnimi partnerji je važno vsaj pasivno znanje tujega jezika, vsaj tistega, ki je najbolj uporaben na določenem področju dela.

Tajnica prevzema in oddaja dopise. Vsak došli dopis je uradna listina, vsaka mora biti evidentirana. Pri vpisu je omejeno, komu smo ga dali v nadaljnjo obdelavo. Ko nadrejeni pošto pregleda, jo moramo posredovati takoj dalje. Dopisi se arhivirajo tam, kjer so razporejeni.

V delovno področje tajnice je zajeto tudi delo z domačimi in tujimi strankami. Pri tem se mora voditi evidenco o tujih državljanih, da ne bi prišlo do zlorabe poslovnih tajnosti. Pri porabi pisarniškega materiala mora biti tajnica varčna. Pametno je, da vodimo pregled, komu smo material izročili in kolikšna je poraba. Pisarniški prostor mora biti urejen. To pa je v veliki meri odvisno od tajnice, ki mora biti sama urejena in ne sme pretiravati v oblačenju. Tajnica mora poznati poslovne cilje temeljne organizacije in delovne organizacije, aktivno mora znati stenografijo in strojepis. Seveda pa mora biti iznajdljiva, samoiniciativna in elastična.

Tov. Jesenšek nam je govoril tudi o razvidu delovnih nalog, ki se v praksi spreminjajo. Osnova pri razvidu delov-

Žaga v Belci

nih nalog je analiza delovnih postopkov, popis dela, nalog in opravil, od začetka do konca delovnega procesa. Ugotovljeno je, da bi marsikatero nalogo lahko črtali. Tako bi dobili katalog del in opravil – glede na strokovnost del. Ko imamo vrednotene delovne naloge, po opisu delovnih nalog izračunamo relativno vrednost delovnega področja. Kadar govorimo o delovno-pravnih razmerjih, imamo najprej za pravno uveljavitev delovnega razmerja podpis delavca pri izjavi, da soglaša s samoupravnimi splošnimi akti v delovni organizaciji ali družbeni ustanovi. Vsako sklepanje delovnega razmerja je na osnovi srednjeročnega plana. Pri sklepanju delovnega razmerja je obvezna javna objava delovnih nalog. Nobena objava pa ne sme trajati manj kot 15 dni. Pri obveščanju moramo kandidatom navesti, katerim pogojem ne ustreza. V objavi mora biti navedena izkusna doba, če se zahteva. Pri tem pa mora delavec imeti mentorja, določen je čas in način preverjanja.

Delovni čas obsega 42 ur tedensko učinkovitega dela, razporeditev tega časa pa je prepuščena TOZD oz. DO. Delavcu se mora zagotoviti, da je med enim in drugim delovnim tednom razlike najmanj 24 ur, 12 ur med eno in drugo delovno izmeno. Dopust je naveden v samoupravnih aktih OZD in njegova dolžina je odvisna od pogojev in zahtevnosti dela, delovne dobe, učinkovitosti dela in socialnih razmer. Delavec koristi dopust na osnovi planov dopustov, ki so izdelani do februarja v tekočem letu. Delovno razmerje se prekine na podlagi medsebojnih samoupravnih sporazumov o prekinitvi ali samovoljni prekinitvi delavca. Če nek delavec trajno ne dosega uspeha na delovnem področju, potem posebna komisija ugotavlja vzroke. Kakršnekoli ukrepe, s katerimi krojimo pravice in dolžnosti delavca, moramo evidentirati s sklepi.

Delo samoupravnih organov:

Samoupravljanje je sistem demokratičnega odločanja na tistih delovnih področjih, ki jih ima delovna organizacija. V prvi vrsti je treba zagotoviti racionalno organiziranost. Notranji samoupravni organiziranosti je treba posvetiti ustrezno pozornost. To so metode dela od sprejemanja do postopkov uveljavljanja. Vsakemu delavcu je treba samoupravljanje v delovni organizaciji prikazati razumljivo. Predmet poslovanja v temeljni organizaciji določajo delavci sami, ga svobodno lahko zamenjajo in opredeljujejo. Pravila in norme našega obnašanja znotraj DO so določena s temeljnimi samoupravnimi akti. Z rezultati svojega dela gospodarijo delavci sami. O delitvi dohodka odloča zbor delavcev.

Samoupravljanje kot demokratični način odločanja ni poligon delavčevih pravic, ampak je tudi sistem, ki pred delavca postavlja tudi dolžnosti.

Vse seje samoupravnih organov so odprtega tipa, po potrebi se vabijo tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Po zaključni seji uradna oseba napiše zapisnik po principu kratke registracije dogajanja. Zapiske sprejetih sklepov pa naj se že naslednji dan posreduje temeljni organizaciji oziroma po oglašnih deskah. Zapisnike z vsem dodatnim materialom shanjujemo kot gradivo trajne vrednosti.

(se nadaljuje)

Vesna

Povezuje nas delo, šport in dobra volja

V soboto, dne 26. junija smo se zbrali delavci iz vseh temeljnih organizacij pred osnovno šolo v Bohinjski Bistrici. Nekateri smo tekmovali v streljanju in malem nogometu, tako smo se pomerili v športnih tekmovanjih med TOZD.

Tega dne pa so bili povabljeni v osnovno šolo tudi jubilarji, ki so praznovali deset, dvajset in trideset let svojega dela v naši delovni organizaciji. V avli so prisluhnili kulturnemu programu in prejeli za trud denarne nagrade.

V pozdravnem govoru je Janez Cundrič – predsednik delavskega sveta v imenu samoupravnih organov in direktorja ing. Franca Bajta, pozdravil vse slavljence in se jim zahvalil za trud in skupne napore, ki so jih vložili v naši lesni industriji. Pristrčno jim je čestital in poudaril, da bi še vnaprej združevali delo tako kot doslej in jim zaželel veliko uspehov.

Tovarišica Anica Bajtova je povedala Gregorčičevo pesem Soči in sleherni poslušalec je lahko ugotovil, kako izreden

talent ima v govorjeni slovenski besedi. Moški pevski zbor iz Zasipa je zapel nekaj pesmi, ki je sklenil kulturni program.

Okoli poldne smo se odpravili na lepo livado k Danici pri Bohinjski Bistrici, kjer smo bili vabljeni na piknik. Čudovita sončna sobota je bila, ljudje pa smo bili zares dobro razpoloženi. Stekel je prijeten pogovor med delavci iz vseh temeljnih organizacij. Ugotovili smo, da takšnih vrst srečanj manjka in da bi jih lahko bilo še več. Prijetni, mladi fantje, ki sestavljajo ansambel Savica so nam igrali za ples in zavrteli smo se po ploščadi.

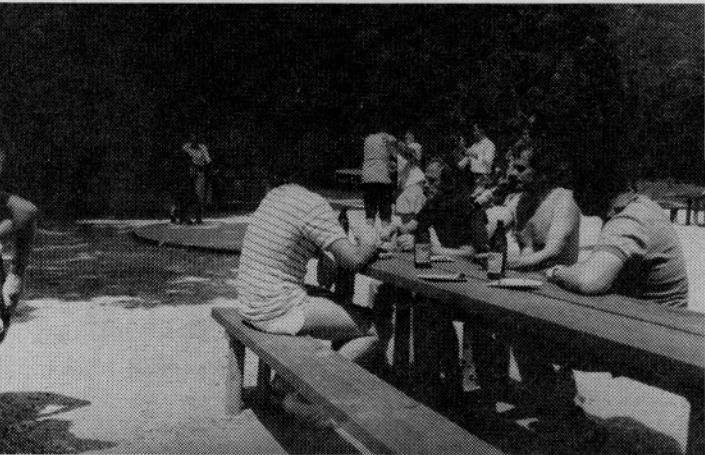
Proti večeru smo se s prvimi deževnimi kapljicami poslovili s prijetnimi vtisi, da smo povezani v delu, športu in da se da z dobro voljo marsikaj narediti.

Vso pohvalo pa zaslužijo delavci iz TOZD Tomaž Godec, ki so tekmovalje, proslavo ter piknik brezhibno pripravili, da se je vsak povabljeni prav prijetno počutil.

Vesna

Letošnji jubilarji

Športniki iz DSSS

Očistili smo dom v Seči

V petek, 28. maja, v poznih popoldanskih urah smo se odpeljali proti Portorožu z namenom, da očistimo počitniški dom v Seči. Po prihodu smo najprej poskrbeli za večerni obrok, nato pa smo si razdelili delo za naslednji dan. Starejši mladinci so kmalu legli k počitku, mlajši pa so si poiskali zabavo na gusarski ladji. Naslednji dan smo z delom pričeli že ob 6. uri. Boljše polovice so poskrbele, da se sobe očistijo prahu ter eno leto starih pajčevin. Fantje so najprej raztovorili kamion, nato pa pričeli z montažo novih postelj, katere po mnenju proizvajalca na škripljejo ob težjih obremenitvah. Dve sobi v pritličju smo z lesnimi oblogami spremenili v prave apartmaje. Delali smo ves dan, večji odmor smo imeli ob kosilu. Po celodnevem delu

smo ugotovili, da je dom nared za sprejem naših delavcev, željnih sonca in morja. Zvečer je bil v programu piknik, vendar smo se kolektivno odrekli temu namenu, saj bi s tem pripravili preveč denarja. Namesto tega nam je naša dobra kuharica pripravila golažovo juho, za poobede pa smo se posladkali s palačinkami. Za prijetni sobotni večer je večina odšla k počitku, manjšina pa v Taverno na gimnastične vaje. Nedeljsko dopoldne smo izkoristili za manjša dela v domu. Po kosilu pa smo v strnjeni koloni odšli na pot. Za slovo smo se ustavili v gostilni »Piknik«. Ob dobri jedi in kapljici domačega vina smo si obljubili, da se drugo leto zopet srečamo na delovni akciji v Seči.

Edi

Pridne kuharice so poskrbele, da ni bil nihče lačen

Strokovna ekskurzija

Na drugi seji izvršnega odbora OOS smo se odločili, da bomo v spomladanskem času organizirali strokovno ekskurzijo. Imenovan je bil pripravljajni odbor, ki je pripravil več predlogov. Odločili smo se, da si bomo ogledali proizvodnjo in delovne pogoje v DO Jelovica in TOZD Gradis Škofja Loka, glede na to, da sta ti dve delovni sredini v okviru SOZD GLG.

Vsebinsko je bila ekskurzija pripravljena tako, da je bil najprej izveden strokovni del programa, v nadaljevanju pa še ogled zgodovinsko kulturnih krajev in obeležij, za zaključek pa še družabni večer.

Ekskurzija je bila izvedena 5. 6. 1982 s 65 udeleženci. Pred vhomom v DO Jelovica so nas sprejeli predstavniki OOS. Po krajši uvodni predstavitvi razvoja in pa rezultatov, ki jih dosega ta delovna sredina, katere nam je prikazal njihov tehnični vodja, so nas razdelili po skupinah. Vodje teh skupin so nas vodili skozi proizvodne obrate. Med samim ogledom so nas seznanjali s tehnološkimi postopki priprave in obdelave elementov za izdelavo raznih izvedb oken in vratnih kril. Ob zaključku ogleda proizvodnje smo imeli še krajši razgovor, kjer smo se gostiteljem zahvalili za gostoljubnost in prikaz rezultatov njihovega dela.

Drugi strokovni del te naše ekskurzije pa smo nadaljevali v TOZD Gradis Škofja Loka, kjer nas je sprejel, pozdravil in prikazal nastanek, razvoj in pomen te delovne sredine pomočnik direktorja TOZD. Ogledali smo si sodobno urejen žagarski obrat za debelo in drobno hlodovino, sortirnice, v nadaljevanju pa še predelovalne obrate, kjer imajo pod izredno ugodnimi pogoji možnost predelave lesa v razne izdelke, namenske za potrebe svoje DO Gradis kot celote. Ta delovna sredina dopolnjuje svoj program izdelkov tudi z artikli, ki jih proizvajajo v TO

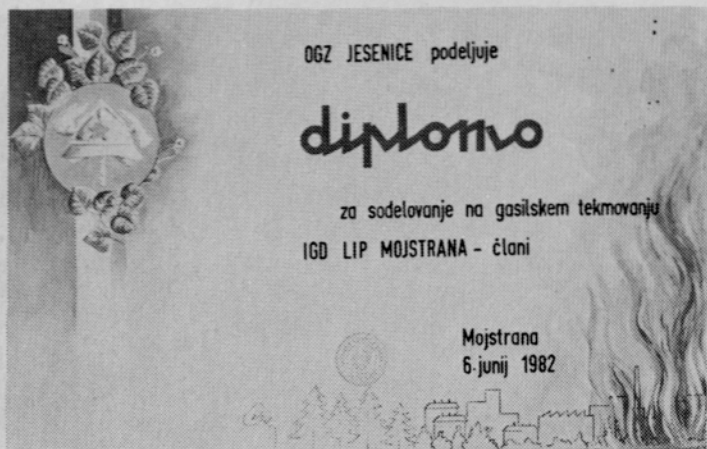
Rečica. Po končanem ogledu proizvodnje, so nas predstavniki njihove OOS sprejeli v sodobno urejenem obratu družbene prehrane, kjer smo imeli krajši razgovor o vlogi in pomenu ter o doseženih rezultatih dela obeh OOS, kjer je bila še posebno poudarjena težnja za še večjim in bolj kvalitetnim sodelovanjem OOS SOZD. Obisk v tej delovni sredini smo zaključili z izdatnim kosilom.

V nadaljevanju našega obiska v Škofji Loki smo si ogledali še obnovljeni stari del mesta in Loški grad, kjer smo se seznanili z zgodovinsko in kulturno dediščino prebivalcev poljske in selške doline ter celotno okolico Škofje Loke.

Pot smo nadaljevali po Selški dolini mimo Železnikov, kjer smo se usmerili proti Dražgošam. Pred spomenikom v Dražgošah nas je domačin, preživeli udeleženec dražgoške bitke seznanil z revolucionarno dejavnostjo prebivalcev tega kraja, kakor tudi s potekom same dražgoške bitke. Prikazal in razložil nam je pomen skulptur tega spominskega obeležja, nakar smo si jih tudi ogledali, nato pa smo nadaljevali vožnjo po obnovljeni in asfaltirani cesti preko Jamnika v Kropo. Tu pa smo imeli ponovno postanek, kjer nas je kustos kovaškega muzeja v Kropi seznanil z eksponati, ki jih hranijo v tem muzeju, z nastankom in razvojem Kropo v preteklosti in pa doseženim industrijskim razvojem sedanjega obdobja.

V poznih popoldanskih urah pa smo to naše delovno in izobraževalno srečanje zaključili z družabnim večerom v Radovljici pri Lectarju. Vsi udeleženci te ekskurzije so bili nad vsebino in izvedbo zelo zadovoljni ter so mnenja, da so taka srečanja članstva tudi za v bodoče, seveda v druge delovne sredine in kraje, še zaželjena.

A. K.

Občinsko tekmovanje gasilcev

V nedeljo, 6. junija 1982 je bilo v Mojstrani občinsko tekmovanje gasilskih društev. Na tekmovanju je bila prikazana vaja, ki jo mora obvladati gasilec v primeru požara ali druge elementarne nesreče. Pri ocenjevanju se je upošteval tudi čas za opravljeno vajo ter vse napake, ki so bile narejene. Tega tekmovanja se je udeležilo tudi naše Industrijsko gasilsko društvo iz Mojstrane. Skupno je nastopilo 18 ekip, ki so bile razdeljene po starostnih skupinah. V skupini, kjer je bilo 13 ekip je naše društvo zasedlo 9. mesto. Vsekakor je to dovolj velik uspeh, kajti tekmovanja smo se prvič udeležili šele v lanskem letu, tako da smo še brez pravih izkušenj.

Priprave na tekmovanje so potekale dovolj dobro. Največ zaslug ima prav gotovo povelj-

nik IGD Mojstrana Janez Milonik, ki je pripravil ter organiziral desetino, da so potekale priprave po programu. Vodja desetine Janez Lumpert pa je skrbel za dosledno izvajanje vaj pri pripravah na tekmovanje. Skratka pohvalo zaslužijo vsi, ki so žrtvovali veliko prostega časa za urjenje in strokovno izpopolnjevanje.

Po tekmovanju so bili objavljeni rezultati tekmovanja in najboljše ekipe so prejele pokale in diplome. Izražena je bila tudi želja vseh, da naj bo to tekmovanje v bodoče še bolj množično. Prihajamo v obdobje, ko bomo morali družbeno premoženje še bolj čuvati tega pa samo tako, da bomo strokovno dovolj usposobljeni.

NOČ

Iz življenja krajevnih skupnosti

Krajevni praznik v Ribnem

19. junija letos so krajan Ribnega praznovali, že šestič zapored svoj krajevni praznik. Letos mineva štirideset let, odkar se je 13 hrabrih mož in fantov pridružil partizanom. To so bili: Janša Janez in Franc, Ferjan Gabriel in Janez, Dežman Anton in Janez, Kunstelj Filip in Jakob, Gracelj Jože, Mužan Valentin, Kersnik Jože — vsi iz Ribnega ter Ivan Bernard in Janša Franc iz Koritnega. Tako so tudi naši krajan dali svoj delež v boju proti sovražniku in njegovim pomočnikom.

12. junija 1942 so partizani izvedli napad na občinski urad v Ribnem. Bilo je ob belem dnevu, ko so partizani odnesli pisalni stroj in mnogo potrebne pisarniškega materiala. 21. julija istega leta so sovražniki zaradi partizanskega delovanja izselili iz Ribnega šest družin. 28. julija sta bila kot talca ustreljena v Bistrici pod Brezjem Ferjan Gabriel in Gracelj Janez. Jeseni v letu 1942 so nastale iz Stražišarjevega bataljona tri čete, ki so se borile po Jelovici in Pokljuki. Komandirji prve čete so bili: Ferjan Gabriel-Skorc, druge čete Gracelj Jože-Darko in tretje čete Dežman Anton-Tonček. Tudi krajan Ribnega so dočakali svobodo, 54 padlih jo je pomagalo izgraditi.

Po končani vojni so starejši in mlajši vaščani pomagali pri obnavljanju in izgradnji potrebnih objektov. Ljudje so z udarniški deli in denarnimi prispevki zgradili osnovno šolo, združni dom, uredili vodovod in asfaltirali ceste. Letos

avgusta bodo odprli nov gasilski dom, ki so ga zgradili s prostovoljnimi delom in denarnimi prispevki.

Za prihodnja leta pa krajan Ribnega načrtujejo ureditev telefonske napeljave, razširitev pokopališča in izgradnjo mrliških vežic. Lani so se na referendumu odločili za drugi samoprispevek. Tudi špecerijsko trgovino bi bilo potrebno posodobiti. Veliko je še v programu, pri povezanosti krajanov in z dobro voljo se bo dalo še marsikaj postoriti.

Letos so krajan počastili svoj praznik z raznimi prireditvami. Mladinci so se 18. 6. pomerili v nogometu pod Ribensko goro. Zvečer pa so kljub slabemu vremenu pokazali znanje v gasilskih veščinah.

V soboto, 19. junija dopoldne je potekal po partizanskih

poteh Ribno-Selska planina avtomoto-railly za člane AMD in njihove sivojce.

Po slavnostni seji skupščine KS Ribno pa smo ob 20.00 prisostvovali na proslavi v združnem domu Ribno, ki je bila odlično organizirana. Poleg otroškega zbora iz osnovne šole, je nastopil ženski oktet iz Žirovnice, recitatorji prosvetnega društva in plesalci ljudske folklorne. Priložnost smo imeli spoznati učiteljico in ljubiteljico ljudske pesmi in folklorne — tov. Tončko Maroltovo, ki je sama naučila venček narodnih naše najmlajše.

Krajan so se v velikem številu udeležili prireditve in s tem pokazali, da živijo s krajevno skupnostjo in da niso odmaknjeni od življenjskega utripa vasi.

Vesna

Izkazali so se Poljšičani

V lanskem letu je bilo s samoprispevkom in s pomočjo krajevnih skupnosti Gorje urejeno 180 m kanalizacije, v letošnjem maju pa se je južni predel te vasi (14 hiš) odločil za nadaljnje polaganje kanalizacije; položeni je kar 500 m betonskih cevi, tako da je ta predel vasi v celoti zajet. Nekaj cevi je ostalo še od lanskega leta, dodatno pa so vaščani odkupili sami in plačali tudi stroj, ki je izkopal vse potrebne jarke. Prostovoljno je bilo opravljenih 1.120 delov-

nih ur, 70 ur pa je bilo opravljenih s traktorskimi prevozi.

Pri organizaciji opravljenega dela so največ sodelovali Andrej Cundrič, Blaž Kunstelj in Marjan Vidic, tudi ostali vaščani so radi poprijeli za delo. Izkazale pa so se tudi gospodinje, saj so dobro skrbele, da ni bil kdo lačen ali žejen.

Ta kanalizacija še ni dokončno urejena (iztek celotne vaške kanalizacije), kar bo morala ukrepati tudi KS Gorje, da bo vse gotovo vsaj še to jesen. **Jože Ambrožič**

75 let gorjanske godbe

Godba na pihala Gorje je v soboto 19. junija ob 20. uri priredila v dvorani TVD Partizan Gorje jubilejni koncert v čast 75-letnice organiziranega delovanja. Nabito polna dvorana krajanov in gostov je bila dovolj zgovoren dokaz in hkrati priznanje delovni prisotnosti gorjanske godbe v krajevni skupnosti Gorje. Z dokaj domiselno izbranim programom, ki ga je določil dirigent profesor Lojze Velkavrh je gorjanska godba dostojno proslavila pomemben jubilej. Spontano, odkrito in sproščeno ploskanje navzočih poslušalcev je bilo največje priznanje gorjanskim godbenikom za njihovo vidno vlogo poustvarjalnosti glasbene kulture za različne namene.

Čeprav bi lahko šteli za ustanovitev godbe že 14. december 1870, kot govorijo ustna izročila pa tudi še ohranjena dokumentacija — takrat so namreč gorjanski muskontarji igrali na otvoritvi železniške proge Ljubljana—Trbiž — pa se šteje za ustanovitveno leto 1907. V tem letu so gorjanski gasilci po uradnih zapisih ustanovili godbeni osek.

Godba je z večjo ali manjšo aktivnostjo delovala vsa leta razen v letih obeh svetovnih vojn. V letu 1944 je bilo večino instrumentov oddanih nastajajoči vojni partizanski godbi na Primorsko. Zato so imeli po osvoboditvi najmarljivejši godbeniki obilo dela, da so izbrskali po različnih krajih nekaj starih instrumentov in na novo organizirali godbo leta 1947. V času NOB je padlo za svobodo kar 7 godbenikov, med njimi tudi narodni heroj Žvan Andrej—Boris.

V zgodovini godbe se je zvrstilo večje število dirigentov. Prvi dirigent je bil Kocjančič Anton — Mačkov Tonej. Celo desetletje pred

drugo svetovno vojno je vodil godbo mlad učitelj v Gorjah Franc Pikelj. Po osvoboditvi je 14 let vodil godbo Tomaž Šolar. Od leta 1961 pa do leta 1977 pa so godbeniki imeli za dirigenta Juleta Sorgota. Pred petimi leti pa je uspelo vodstvu godbe pridobiti za dirigenta prof. Lojzeta Velkavrha.

Godba je v vsem obdobju po osvoboditvi iz desetletja v desetletje kvalitetno napredovala. Vodstvu je uspelo vključevati vedno nove mlade kadre, ki so jih dirigenti pridno in uspešno učili in urili za igranje. Ob pomoči Skupščine občine Radovljica je godba nakupila leta 1964 nove instrumente. Splošno pozornost prične vzbujati leta 1966, ko je vodstvu godbe uspelo ob pomoči nekaterih delovnih kolektivov, zlasti LIP Bled, in GG Bled in še nekaterih nabaviti gorenjske narodne noše. Od takrat dalje vse pogosteje nastopa gorjanska godba na različnih prireditvah. Videti in slišati jo je v različnih krajih Gorenjske pa tudi drugod. Vključila se je v stalni program kulturno turističnih prireditvev na Bledu, postala je stalni gost v sprevedu Ljubljanske ohceti, zaželjena je bila v vsakoletni povorki narodnih noš v Kamniku. Nepozabni so nastopi v Beogradu, v Brusu, v Globasnici na Koroškem, v Savodnju pri Trstu, v Varaždinu, v Ribnici, v Beljaku, na otvoritvah različnih mednarodnih športnih tekmovanjih v Kranjski gori, Bohinju in Bledu. Godbeniki so ponosni, ko so igrali na sprejemih različnih državnikov med njimi predsedniku francoske vlade, iraškemu šahu, angleški princesi, japonskemu prestolonasledniku, predsedniku indijskega parlamenta itd. Še posebej pa so srečni, ko se spominjajo igranja koncerta predsedniku Titu in njegovemu gostu Kim II Sungu leta 1975 v Ukancu. Radi pa tudi povedo, da so igrali že trikrat na vrhu Triglava — zadnjikrat na proslavi 200-letnice prvega vzpona na Triglav. Ljubljanska televizija je posnela z gorjansko godbo prvomajsko budnico. Zadnjikrat pa so igrali predsedniku Titu 1. maja 1979 v Bohinjski Bistrici, ko je vodil sejo Predsedstva CK ZKJ. Na 6. tekmovanju pihalnih orkestrov Slovenije so se lani gorjanski godbeniki uvrstili

med 16 slovenskih godb, ki so po doseženih rezultatih igrali na zaključnem nastopu na Bledu.

V zadnjih petih letih so imeli 498 vaj in 324 nastopov ali povprečno vsako leto 100 vaj in 65 nastopov.

Veseli so, da pod vodstvom prof. Lojzeta Velkavrha, ki je izkušen pedagog in odličen glasbenik, stalno napredujejo. Zahteve dirigenta, nova stroga metoda učenja in urjenja po sekcijah in posameznikih, ne glede na glasbeno izobrazbo in starost godbenikov, so vsi sprejeli kot nujen pogoj za kvalitetno rast godbe. Vsak se po svojih možnostih trudi dosegti kar največ, za dvig boljšega in lepšega igranja. Tako zastavljena pot, ki terja zagotovo še večjo predanost, disciplino, pripravljenost, samoodpovedovanje je sprejela večina godbenikov. Vzoredno pa že drugo leto deluje v Gorjah oddelek glasbene šole Radovljica za potrebe godbe, kar pa je garancija, da bo godba ob dobrem organizacijskem vodstvu tudi v prihodnje uspešno zadovoljevala številne družbene pa tudi čisto človeške potrebe, saj za sedanjimi prihajajo nove mlade generacije gorjanskih godbenikov.

Ob bilanci 75-letnega delovanja godbe se še posebej rado omenja, da je dobra stimulacija za požrtvovalno amatersko delo godbenikov veliko razumevanje nekaterih delovnih kolektivov kot so: Železarna Jesenice, LIP Bled, GG Bled, Špecerija Bled, Elmont Bled, Kulturna skupnost Radovljica, Krajevna skupnost Gorje, TD Gorje itd., ki so darovali godbi znatna sredstva za nakup novih instrumentov in novih uniform.

75-letnico obstoja so gorjanski godbeniki proslavili tudi s skupnim nastopom s prijateljsko godbo iz Rutesheima ZR Nemčija v petek, 2. julija v Festivalni dvorani na Bledu. Izredno dobro odmevno pa je bila sprejeta revija 11 pihalnih orkestrov Gorenjske 3. julija na Bledu, ki je tudi dala poudarek 75-letnici gorjanske godbe. S promenadnim koncertom koračnic, valčkov in polk godb iz Gorij in Rutesheima pred drugo v Gorjah 4. julija, pa je ob navzočnosti velikega števila krajanov bilo zaključeno praznovanje 75-letnice gorjanske godbe.

Janez Varl

Občinsko tekmovanje enot prve pomoči na Jesenicah

V soboto, 12. junija je bilo v hali Podmežaklja občinsko tekmovanje enot prve pomoči CZ. Tekmovanja se je udeležila tudi naša enota PMP iz TO Mojstrana, ki so jo sestavljale: Marija Kunšič, Emilija Janša in Jožica Klančnik.

Tekmovanje je potekalo v dveh delih. V prvem delu sta vodja ekipe in pomočnik opravila triažo, v praktičnem delu pa sta trojki prikazali dajanje prve pomoči.

V uvodnem govoru je poveljnik občinskega štaba CZ Marjan Jelovčan poudaril pomembnost tekmovanja. Ta tekmovanja so odraz naše pripravljenosti in sposobnosti. Ni dovolj, da imamo samo organi-

zirane in sestavljene enote, ampak morajo te biti tudi strokovno usposobljene. Te izkušnje pa lahko pridobimo prav na takih srečanjih. Ni pomembno zmagati, pomembno je sodelovati. Prav je, da se pokažejo vse pomanjkljivosti, kajti s tem se strokovno znanje izboljšuje. Dejal je tudi, da je narejen velik korak razvoja, ni pa rečeno, da stvari ne morejo biti še boljše.

Na koncu tekmovanja je bila tudi razglasitev rezultatov. Tov. Jelovčan se je zahvalil vsem udeležencem za sodelovanje ter izrazil željo, da naj bi bilo v bodoče še več ekip in to iz vseh delovnih organizacij.

Noč

Prvenstvo LIP Bled v malem nogometu

Tekmovanje v malem nogometu in streljanju z zračno puško je organiziral svet za šport in rekreacijo. Izvedbo tekmovanja v streljanju je prevzela Štrelska družina Florjan Majhen iz Boh. Bistrice, za izvedbo nogometnega turnirja pa Nogometni klub Bohinj. Tekmovanja sta bili odlično izpeljana, prav tako je tudi nogometni sodnik Pavel Cerkovnik z Bleda odlično vodil vsa srečanja na nogometnem polju.

Za mali nogomet so se prijavile štiri ekipe, in sicer iz TO Tomaž Godec dve ekipi in po ena ekipa iz DSSS in TO Re-

čica. Vse ekipe so se tekmovanja udeležile. Večina nogometišev je kljub naporom tekmovala še v streljanju z zračno puško, tako da se je streljanja udeležilo 56 tekmovalcev, od tega 15 žensk. Tekmovanja so bila zaključena ob 12. uri.

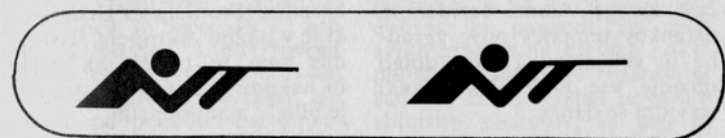
Podelitev priznanj, kolajn in pokalov je bila eno uro po končanih tekmovanjih v Danici, kjer je bilo organizirano tudi prijateljsko srečanje športnikov in delavcev, ki so praznovali 10, 20 ali 30 let dela pri LIP Bled.

Rezultati:

TO Tomaž Godec II : DSSS	2:0 (0:0)
TO Tomaž Godec I : TO Rečica	1:0 (0:0)
TO Tomaž Godec I : TO Tomaž Godec II	5:1 (2:1)
DSSS : TO Rečica	1:2 (1:2)
TO Rečica : TO Tomaž Godec II	1:1 (0:0)
TO Tomaž Godec I : DSSS	12:0 (6:0)

Lestvica

1. TO Tomaž Godec I	6 točk	
2. TO Rečica	3 točke	(0)
3. TO Tomaž Godec II	3 točke	(-2)
4. DSSS	0 točk	

in streljanju z zračno puško

Ženske

1. Urankar Marija, DSSS	151
2. Šefman Martina, DSSS	140
3. Gajser Tea, Rečica	125
4. Ristič Albina, Tomaž Godec	122
5. Benčina Irena, DSSS	114
6. Jeglič Silva, DSSS	104
7. Mencinger Cilka, Tomaž Godec	103
8. Podbevšek Branka, Tomaž Godec	100
9. Šifrer Ana, DSSS	100
10. Kaiser Jasna, Rečica	97
11. Kuhar Jožica, Tomaž Godec	79
12. Mencinger Branka, Tomaž Godec	66
13. Frelj Nada, DSSS	65
14. Beravs Jana, DSSS	58
15. Cundrič Marija, Rečica	46

Ženske ekipno

1. mesto DSSS	405
2. mesto Tomaž Godec	325
3. mesto Rečica	268

Moški nad 35 let

1. Fujs Štefan, Tomaž Godec	159
2. Črnko Jože, Tomaž Godec	156
3. Mencinger Franc, Tomaž Godec	121
4. Trojar Srečo, Tomaž Godec	114
5. Kitič Zdravko, Tomaž Godec	110
6. Mavrič Miha, Tomaž Godec	109
7. Mašič Ivo, DSSS	95
8. Blažič Henrik, DSSS	93
9. Bajt Franc, DSSS	92
10. Kastelic Jože, Rečica	88
11. Stare Anton, Tomaž Godec	85
12. Vojvoda Lovro, Tomaž Godec	84
13. Arh Martin, Tomaž Godec	34

Moški do 35 let

1. Sodja Boris, Tomaž Godec	170
2. Jensterle Franc, Tomaž Godec	156
3. Pikon Franc, Tomaž Godec	140
4. Fujs Štefan, Tomaž Godec	139
5. Zalokar Mirko, Tomaž Godec	135
6. Rutar Kvirin, Tomaž Godec	129
7. Gašperin Matjaž, Tomaž Godec	120
8. Legat Lovro, Rečica	118
9. Mozetič Miran, DSSS	117
10. Ropret Franci, Tomaž Godec	116
11. Turunčič Bojan, Tomaž Godec	115
12. Selan Blaž, Tomaž Godec	112
13. Odar Pavel, Tomaž Godec	109
14. Žitnik Franci, Tomaž Godec	108
15. Stare Zdravko, Tomaž Godec	107
16. Kotnik Franci, Rečica	106
17. Romih Dare, Rečica	105
18. Zalokar Drago, Rečica	104
19. Knaflič Stane, DSSS	100
20. Krivič Đevad, Rečica	96
21. Horvat Anton, Rečica	95
22. Zalokar Zdravko, Tomaž Godec	89

23. Stare Jože, Tomaž Godec	86
24. Podbevšek Jaka, Tomaž Godec	83
25. Stare Srečo, Tomaž Godec	78
26. Ulčar Stojan, Rečica	78
27. Černe Albin, Rečica	66
28. Repinc Janko, Tomaž Godec	59
29. Strgar Matija, Tomaž Godec	47
30. Odar Niko, Tomaž Godec	34

Moški ekipno

1. mesto Tomaž Godec	781
2. mesto Rečica	528
3. mesto DSSS	497

Prvenstva se je udeležilo 58 tekmovalk in tekmovalcev.

Občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu

Tekmovanje je bilo 18. in 1. junija na igriščih v Radovljici. Nastopilo je 25 ekip iz 51 OOZS. 18. junija so bila predtekmovanja, v katerih sta nastopili tudi dve ekipi LIP Bled. Obe ekipi sta izpadli v predtekmovanju z eno zmago in enim porazom. Tekmovanje je organizirala komisija za mali nogomet pri ZTKO Radovljica.

Rezultati:

1. Elan I 597	2. Elan II
3. Iskra Otoče II	
4. Veriga I	
5. HTP II - Igralnica	
15. LIP I	
16. LIP II	

Uvrščenih je bilo 25 ekip.

Ž. F.

Občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju z zračno puško

Tekmovanje je bilo 29. in 30. maja v dvorani kulturnega doma v Mošnjah in v izvedbi strelske družine Mošnje. Na tekmovanju je nastopilo 222 strelcev, od tega 42 žensk in 180 moških iz 48 OOZS. Tekmovalke in tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni kategoriji: do 40 in nad 40 let. Za LIP Bled je nastopilo 14 tekmovalcev, od tega 4 ženske. TO so bile zastopane takole: TO Tomaž Godec 5, Rečica 1, DSSS 8.

Rezultati:

Ženske do 40 let

1. Šefman Martina, LIP, 148 krogov;
2. Urankar Marija, LIP, 141 krogov;
3. Mrak Angelca, Elan, 140 krogov;
4. Žvan Andreja, GP Bohinj, 134 krogov;
5. Žmitek Vera, GP Bohinj, 123 krogov
33. Šifrer Ana, LIP, 13 krogov;

Uvrščenih 33 tekmovalk

Ženske nad 40 let

1. Jesenšek Vera, Elan, 147 krogov;
2. Podlipec Amalija, Elan, 146 krogov;
3. Gričar Majda, Veriga, 135 krogov;
4. Ristič Albina, LIP, 125 krogov;
5. Zima Anica, GP Bohinj, 106 krogov

Uvrščenih 9 tekmovalk.

Moški do 40 let

1. Kolarič Peter, Veriga, 175 krogov;
2. Biček Jože, Obrtniki Rad., 171 krogov
3. Lotrič Franc, Veriga, 196 krogov
4. Bešter Stane, Iskra Lipnica, 166 krogov;

5. Praprotnik Filip, Elan, 166 krogov;
21. Sodja Boris, LIP, 152 krogov;
22. Kvirin Vili, LIP, 150 krogov;
24. Jensterle Franci, LIP, 147 krogov;
72. Mozetič Miran, LIP, 118 krogov;
114. Primožič Drago, LIP, 85 krogov;
115. Kraigher Ciril, LIP, 83 krogov;
117. Čebulj Primož, LIP, 83 krogov
122. Šalamun Mitja, LIP, 75 krogov

Uvrščenih 138 tekmovalcev.

Moški nad 40 let

1. Pangerc Silvester, Park hotel Bled, 181 krogov;
2. Knaflič Anton, Veriga, 176 krogov;
3. Ažman Stanko, LIP, 168 krogov
4. Resman Andrej, Elan, 163 krogov;
5. Lunar Franc, Veriga, 163 krogov;
10. Fujs Štefan, LIP, 145 krogov;

Uvrščenih 42 tekmovalcev.

Ekipno ženske:

1. Elan Begunje 433 krogov
2. LIP Bled 424 krogov
3. GP Bohinj 363 krogov

Ekipno moški:

1. Veriga Lesce 842 krogov
2. Elan Begunje 811 krogov
3. Obrtniki Radovljica 771 krogov
4. LIP Bled 769 krogov

Ekipno skupaj:

1. Elan Begunje
2. Veriga Lesce
3. LIP Bled

Uvrščenih 26 ekip

Ž. F.

Lipovi planinci

Čedalje več nas je, ki nas športni nagibi in estetske potrebe vabijo v naš planinski svet. Naša ožja domovina je razgibana z višavjem, ki jih povezujejo čudovite doline poraščene z gozdovi, pašniki in travniki. Na poti opazujemo mnoge naravne lepote, ki bi nam ostale tuje in neznane. Resnično bogata in raznolika je naša domovina. Veliko številno korakov smo že opravili na naših pohodih do Valva-zorjevega doma, Ratitovca, Velikega vrha nad Tržičem, Porezna in Lipanskega vrha. Obogateni z lepoto gorskega sveta se vračamo zadovoljni domov.

Posebno zanimiv je bil pohod na Porezen. Že prekaljenim planincem se je pridružil naš Tone. Ob napovedani uri smo se zbrali v Radovljici in se odpeljali proti Železnikom. V Alpesu so se v tem času odvijale letne športne igre SOZD.

Časa imamo na pretek, zato sva se s Tonetom odpeljala proti Davči. Ko zapuščava starodavno naselje Železnike, utesnjeno v ozki dolini, zavijeva po makadamski cesti, ki se vije ob potoku do Zgornje Davče. Po kilometru vožnje od zadnje kmetije Jureš zapustiva vozilo. Urejena pot se v juga izmenično po travnatem in gozdnem svetu. Kmalu zavijeva v strnjen smrekov gozd, ki v zgornjem delu prehaja v čisti bukov gozd. Ko prispeva na greben, zagledava pred seboj veličastno oblikovano pobočje in vrh Porezna. Pot naju vodi rahlo navzdol v objem strnjene bukovega gozda. Moj sopotnik zaostaja in vedno bolj pogosto se ozira proti dolini. Ko se na strmini, ki pelje proti planini Porezen, ozrem nazaj, Tone ne sopiha za menoj. Obnemogel je ostal v grapi in milo poje:

*Hribčki, ponižajte se!
Dolince, povišajte se!*

Pot sem nadaljeval sam in hitro prispel do kočice na Poreznu. Veselemu snidenju so se pridružili ostali udeleženci, ki jih je pot pripeljala s Petrovega Brda. Kljub vetrovnemu in hladnemu vremenu se nam je pri spomeniku na vrhu Porezna nudil veličasten pogled. Pred nami je dolga vrsta tolminsko-bohinjskih gora, iz katerih moli konica Triglav. Pod nami pa se v raz-

brazdanih dolinah zajedajo v hribovje doline Selške, Sore, Cerknice in Idrijce. Ko se za-zremo proti Črni prsti, načrtujemo naše prihodnje pohode.

Hladno vreme in grozeči oblaki so bili opozorilo, da zapustimo vrh Porezna in se po isti poti vrnemo nazaj. Neka zla slutnja me je navdajala, da sem pospešil korak. Petje v bukovem gozdu je utihnilo in med tem časom je Čarovnica iz Zgornje Davče opravila svoje delo. Moj sopotnik je izginil, kakor NOČ. Spotoma se ustavim pri naših tekmovalcih na Česnjici, kjer skupaj proslavljamo dosežene športne rezultate.

*Ko zapuščamo to idilično dolino,
se že davno mrači,
našega planinca pa
z Davče še ni.*

F. G.

Spodbudna dejavnost folkloristov iz Ribnega

Med 23 kulturnimi društvi v radovljiški občini je zagotovo po svoji organizacijski in kadrovske platini najbolj vidna DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega. Razen izredno razvejane dramske dejavnosti z odraslo in otroško skupino, prizadevni Ribnjani prednjačijo predvsem na področju folklorne plesov. Pred nekaj leti so prvič z dokaj skromnimi možnostmi in sredstvi ustanovili otroško oz. pionirsko folklorno skupino. Zahvalju-

joč zanesenjaštvu predsednika društva Radota Mužana in neutrudne sodelavke in organizatorke Rozke Torkarjeve in še več pridnih članov in članic, ki jim je priskočila v pomoč znana slovenska izvedenka za ljudske ples Tončka Maroltova, so kmalu usposobili to folklorno skupino v nedvomno najbolj uspešno tovrstno kulturno skupino v občini, ki si je s stalnimi nastopi pridobila že toliko rutine in ugleda, da je postala domala nepogrešljiva na vseh turističnih in drugih javnih kulturnih prireditvah. V občini pa tudi v drugih krajih Slovenije so jo radi vabili.

Lanskega avgusta so po zgledu in izkušnjah pionirske osnovali tudi odraslo folklorno skupino. Ta si je od ustanovitve danes že prav tako uspešno utrpla pot na številne domače in tuje odrede z več kot stotimi javnimi nastopi, samo

letos do konca maja pa je nastopila že nad šestdesetkrat. V zadnjem času šestkrat nastopa odrasla skupina skupaj s svojim podmladkom, kar je svojevrstna privlačnost zlasti za tuje turiste, ki se jim Ribnjani največkrat predstavljajo po blejskih hotelih in na otoku.

Uspehi ribenskih folkloristov so spodbudili ambiciozne organizatorje iz DPD Svoboda Rudi Jedretič, da so se lotili ustanovitve še folklorne folklorne skupine cicibanov.

Folklorna sekcija ribenske svobode je bržčas ena najštevilnejših na Gorenjskem, vsekakor pa med ljubiteljskimi, saj združuje v treh skupinah kar po osem parov, ali skupaj 48 aktivnih plesalcev. Razen tega v sekciji delujejo nepogrešljiv harmonikar, tehnik in dve garderoberki. Odveč je poudarjati, da so vsi čisti ljubitelji in da so večidel noš izdelali sami, material in vse potrebno opremo pa so si prislužili z nastopi.

JR

Nov športni objekt v Bohinjski Bistrici

V letu 1981 je Strelska družina Florjan Majhen Boh. Bistrica pričela razmišljati o boljših pogojih na strelišču in o bolj varnem strelišču. Osnovna šola dr. Janez Mencinger je privolila, da lahko v prostoru, namenjenem bazenu modernizirajo strelišče.

V letu 1982 je družina nabavila avtomate za osem strelnih mest. Sami so izdelali mize, nosilce za tarče in nosilce za razsvetljavo. Na tla v telovadnici so položili kartone, ki jih je odstopila TO Tomaž Godec osnovni šoli. Vsa dela pri postavitvi strelišča so bila opravljena prostovoljno. Največ dela sta vložila predsednik družine Boris Sodja in član upravnega odbora Stanko Ažman, pri postavitvi pa so sodelovali še: Miran Kikelj, Jože Fornazarič, Kvirin Rutar, Anton Sodja, Franci Ropret, Janez Kovačič in Janez Bučar. Strelišče je bilo postavljeno 21. 5. 1982, otvoritev pa je bila 23. 5. 1982 s tekmo za prehodni pokal Bohinja za osnovne organizacije sindikata v Bohinju.

S tem objektom nismo pridobili samo novo, bolj moderno strelišče; cilj družine je bil, da se postavi strelišče, ki bo varno, tako da ga bodo lahko koristili vsi ki imajo veselje do streljanja. Novo strelišče uporablja tudi osnovna šola dr. Janez Mencinger Boh. Bistrica; s tem je tudi šola pridobila nov športni objekt za šolsko in izvenšolsko delovanje.

Pohvaliti je treba vse, ki so se potrudili, da je strelišče postavljeno in pa osnovni šoli, ki je imela razumevanje za delovanje strelske družine.

Ž. F.

Popusti članom sindikata v radovljiškem kopališču

Predstavniki občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica in sveta Krajevne skupnosti Radovljica so se v maju dogovorili o pogojih in možnostih za uporabo letnega bazena z ogrevano vodo na radovljiškem kopališču članom sindikata in njihovim ožjim družinskim članom. Za vse člane sindikata po tem dogovoru pripada 40% popust za vstopnino. Sezonska karta stane 500 din, mesečna pa 300 din, za družinske člane pa je treba doplačati za sezonsko karto 250, za mesečno pa 200 din.

Grčija – dežela kulture, pesmi in sonca

23. aprila letos smo organizirali petdnevni izlet po Grčiji, 82 izletnikov se nas je zbralo na brniškem letališču. Odhod iz letališča naj bi bil okrog 7.30. Toda, ko smo bili pripravljeni na vzlet, sta pilota ugotovila okvaro na avionu in morali smo se vrniti v letališko stavbo. Potrebno je bilo pol ure čakanja, da so napako odpravili.

Končno smo vzleteli in po 40 minutah vožnje smo pristali v Sarajevu. Deževalo je, toda vreme nam ni pokvarilo izletniškega vzdušja. Nadaljevali smo avionsko vožnjo proti skopskemu letališču, kjer nas je ujela še močnejša nevihta.

Pred letališko stavbo v Skopju sta nas že čakala dva avtobusa Transkop iz Bitole in dva vodiča Feroturista iz Bitole. Nadaljevali smo pot proti mejnemu prehodu med Jugoslavijo in Grčijo. Med vožnjo smo si lahko ogledovali velike nasade grozdja, ki so znani po vsej naši domovini in tudi po vsem svetu. Po kosilu v mestu Negotinu smo nadaljevali z vožnjo proti meji, kjer smo v Đevdeliji opravili mejne formalnosti.

Delfi

Prestopili smo grško mejo, naravnali ure po njihovem lokalnem času. Pot nas je vodila mimo Soluna po Tesaliji — grški največji žitnici. Tedaj je žito bilo že v klasju in krompir je cvetel. Po večurni vožnji po Tesaliji smo prispeli do mesta Larissa. V tem mestu se nismo posebej ustavili, ker

je bila pot do Delfija še dolga. V Lamijo smo prispeli ponoči, kjer smo se malo sprehodili in se odpočili od trdega sedenja.

V Delfi smo prispeli ob dveh ponoči po grškem času. Po večerjali smo in se takoj odpravili spat. Po 14-urni vožnji ni nihče želel kaj drugega kot posteljo.

Naslednjega dne zjutraj smo si ogledali znamenite delfijske izkopenine. Dalje smo si ogledali Apolonov tempelj ter trezorje vladarjev tedanje Antike. To je bilo preročno mesto, kjer je Pitija dajala dvoumne prerokbe. V Delfiju si je moč ogledati teater in veliki stadion, pod velikim skalnatim previsom. Mimo velikih nasadov oliv (Grčija je največji izvoznik olivnega olja na svetu) nas je pot vodila dalje proti Atenam. Namestili smo se v hotelu Apolon. Popoldne smo si ogledali znamenito atensko Akropolo. Z vrha Akropole se ponuja čudovit razgled po vsem mestu, okoli 25 km naokrog. Mesto Atene ima 3 milijone prebivalcev in je edino mesto, ki ima več stanovanj kot prebivalcev.

Akropola in okolica

Zgodovinske in najznejše zgradbe na Akropoli pripisujejo velikemu vojskovodji in državniku Perikleju. On je zbral najbolj slavne arhitekta tedanjega časa in še danes vsakdo občuduje kulturne spomenike iz tistih časov. Na temeljih hrama, katerega so Perzijci uničili, je bil zgrajen iz belega pentiljskega marmorja Partenon. Ta hram sta sezidala arhitekta Iktinos in Kolikratis. Znan je kipar Fidija, ki je s svojimi učenci zgradil vse skulpture in tudi kip Atene Partenos. Ta statua je bila zgrajena iz zlata in slonove kosti, visoka 9 m, stala pa je na podstavku, visokem 2 m. Njen plašč je bil iz zlata in težak 450 kg. Ta kip so v 4. stoletju pr. n. š. odnesli v Carigrad, od tam pa se je izgubila vsaka sled za njim. Kopija tega kipa je ohranjena v nacionalnem muzeju v Ate-

Po večerji so nekateri obiskali nočne lokale, kjer pa je precej drago in smo občutili na svojih žepih.

Drugi dan bivanja v Atenah nam je bilo vreme naklonjeno in posijalo nam je sonce. Potepali smo se po otoku Peloponezu, katerega glavno mesto je Patros. Vozili smo se mimo največje luke Pireja, kjer se nismo posebej ustavljali, ampak smo nadaljevali pot proti Korintu.

Urh

(se nadaljuje)

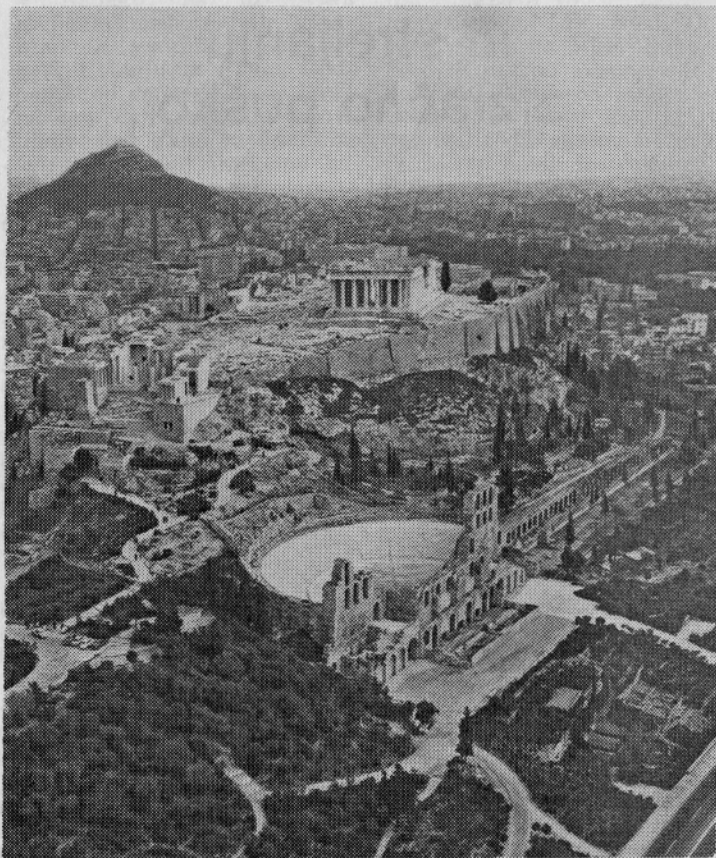

Spominski posnetek pred Partenonom

nami. Prvi dvorec Megaron je bil sezidan, ko so se na njem naselili Ahajci in Jonci. V tistem času so vladali prvi legendarni kralji Aten: Kekrops, Egej, Tezej, Erehteus, Kodros in drugi. Prvi hrami na Akropoli so bili sezidani 1100—750 let pred našim štetjem in to na istem mestu kot je stal hram boginje Atene. Stavbene zgradbe so bile porušene, ker so ga kasneje spremenili v sveti prostor. V času okupacije Perzijcev je bilo mesto v celoti porušeno. Po maratonski bitki med Atenci in Perzijci so v čast zmage Atenci sezidali iz ostankov templjev nove zgradbe in veličastno 18 km dolgo obzidje, vse do Pireja. Ostanki so vidni še danes.

Vsi vhodi na Akropolo in Partenon ter vsi stebri so bili grajeni v treh stilih (dorski, jonski in korintski). Dele stebrov niso vezali z ničemer, toliko časa so jih trli in gladili, da sta se površini segreli in se sprejeli. Ko smo si ogledali Partenon in stavbo zraven, imenovano Erektion, smo opazili na Akropoli zanimivo drevo — oljko. Le-ta je zaščitena, ker vsakih štiri leta odtrgajo vejico za olimpijske igre, iz Grčije poneso ogenj.

Po ogledu teh stavb smo krenili v Dionizijevo gledališče, ki je v bližini Akropole. Tistega dne smo se podali na ogled in nakupe suvenirjev, a trgovin je bilo le malo odprtih.

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC JUNIJ 1982

	delavcev	učencev v pokl. šolah	
TOZD Tomaže Godec	483	+	8
TOZD Rečica	319	+	1
TOZD Mojstrana	61	+	1
TOZD Podnart	74	+	1
TOZD Trgovina	24		
DSSS	84	+	2 pripravnika
Skupaj:	1045		

ZAPOSILILI SO SE:

v TO **Tomaž Godec**
Janez Žitnik, 1963 - NK

v TO **Rečica**
Ljubica Ikač, 1954 - NK

v TO **Podnart**
Slavko Ješe, 1960 - SS, Šefik
Hadić, 1962 - NK

ODŠLI IZ DO:

iz TO **Tomaž Godec**
Ljubica Ikač, NK - druga
zaposlitev, Andrej Boltar, PK
- druga zaposlitev, Jože Ko-
vačič, PK - invalidska upoko-
jitev, Jože Zupan, K - JLA

iz TO **Mojstrana**
Roman Čebulj, SS - spora-
zumna prekinitvev, Stanislav
Zalar, K - sporazumna pre-
kinitvev

POROČILI SO SE:
Janez Cvetek (TO Tomaž
Godec)

RODILI SO SE:
- Ljubici Odar (TO To-
maž Godec) - hči
- Esmi in Marjanu Smu-
kavec (TO Tomaž Godec) - sin
- Ljudmili in Francu Arh
(TO Tomaž Godec) - sin
- Zdravku Zalokarju (TO
Tomaž Godec) - sin
- Marku Gašperinu (TO
Tomaž Godec) - hči

Mali kotiček

Šola v naravi

Sredi meseca junija so v našem počitniškem domu v Seči letovali učenci osnovne šole dr. Janez Mencinger Boh. Bistrica, kje so imeli šolo v naravi. Ob tej priliki so izdali glasilo, kjer so opisali vtise in utrinke iz sedemdnevnega bivanja

Nekaj zapisov učencev objavljamo:

V domu je lepo

Zelo lep je razgled na neskončno morje, na katerem plovejo jadrnice. Na terasi, kjer sta postavljeni mizi za namizni tenis, se prav radi zadržujemo.

V sobah je nova oprema, zato je zelo prijetno. Ker vsako jutro ocenjujemo sobe, se moramo zelo potruditi, da je vse v redu.

Vsak dan se hodimo kopat v Bernardin. Ko pa se vračamo, si privoščimo sladolead.

Veronika Repinc, 4. a

Tukaj je zelo lepo. V sobi smo štirje fantje. Poleg so še Drago, Peter in Roman. Vsi, kar nas je v domu, smo veseli, da smo prišli sem.

Franci Odar, Srednja vas

Nekatere sobe imajo tudi balkon. Med njimi so ograje. Otroci radi hodimo čez te ograje, čeprav se učitelji kregajo.

Ker je letos veliko učencev, so v sobah dodatne postelje. V domu mi je všeč, ker je vse tako lepo urejeno.

Darja Ogrin, 4. a

Počutje v domu je dobro. V zgornjih prostorih so spalnice, spodaj pa pralnica in jedilnica. V jedilnici je tudi televizor. Pred restavracijo so mize in klopi, ki so narejene iz debel. Pred domom je veliko rož. Najbolj mi je všeč pogled na morje.

Robert Rabič, Srednja vas

Učimo se plavati

Ko me tovariš uči plavati, zmeraj upam, da bom prav takrat splaval. Ko pa me spusti, se ustrašim in ne plavam več. Tovariš mi je rekel, da se bom naučil plavati, če se ne bom več bal vode.

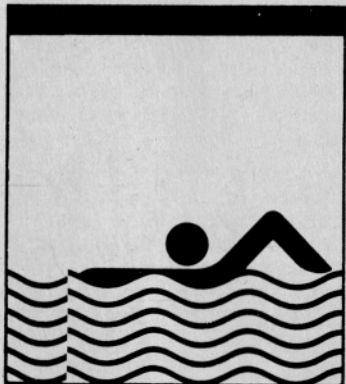
Pavel Kozelj, Srednja vas

Meni delajo težave noge. Če bi z nogami bolj zamahoval, bi že lahko splaval. Ne vem, kaj je, da me voda ne drži na površini.

Marko Frelih, Srednja vas

Mislil sem, da se nikoli ne bom naučil plavati. Potem sva s tovarišico stavila. Ona je trdila, da bom, jaz da ne. Stavo je dobila tovarišica. Morala mi je kupiti sladolead.

Silvo Odar, 4. a

V ponedeljek sem plavala še z rokavčki. Drugi dan pa sem se kar brez njih pognala v vodo. Tovariš me je učil, kako naj pravilno zamahujem. Nekaj časa je šlo bolj slabo, potem pa sem le preplavala bazen. Zvečer sem dobila medaljo za plavanje.

Darja Zorč, Koprivnik

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE razpisuje

v sodelovanju z družbenopolitičnimi skupnostmi in organizacijami v občinah, kjer bodo pripravili območna srečanja in zaključno srečanje, z organizatorji literarne kolonije v občini Lenart, republiško konferenco Zveze socialistične mladine Slovenije, republiškimi svetom Zveze sindikatov Slovenije, tednikom Mladina, revijo Antena, časopisom Kmečki gals in Društvom slovenskih pisateljev

11. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov

Območna srečanja bodo letos potekala od 15. septembra do 15. decembra 1982 in sicer jih bo devet: v Ptuj, Radovljici, Ljubljani (Moste Polje), Trebnjem, Tolminu, Velenju, Hrastniku, Slovenj Gradcu in Izoli.

K sodelovanju vabimo vse avtorje iz Slovenije, Slovence v drugih republikah, iz slovenskih zamejskih območij v Italiji, Avstriji in na Madžarskem, ravno tako tudi avtorje, ki stalno ali začasno živijo in delajo v tujini.

Sodelujejo lahko avtorji, ki svojega dela – razen v samozaložbi – še niso izdali v knjižni obliki. Pošljejo lahko:

- črtice, novele, romane, satire, humoreske, itd.,
- pesmi, epigrame, basni, aforizme,
- dramska besedila: dramske prizore, skeče, enodejanske tragedije, groteske,
- filmske scenarije, scenarije za proslave itd.,
- kritiške prispevke, eseje z vseh področij umetnosti.

Tričlanske žirije (imenovala jih bosta organizator območnega srečanja in literarni odbor ZKOS) bodo na svojem območju izbrale najboljše avtorje za nastop na območnem srečanju in predlagale avtorje za sodelovanje na republiškem srečanju, ki bo februarja 1983.

Literarni odbor ZKOS ima pravico zadnjega izbora avtorjev za zaključno prireditev.

Območne žirije bodo svoje delo zaključile dva tedna pred dnem, ko bo organizirano območno srečanje. Organizatorji območnih srečanj pa morajo o tem obvestiti vse, ki so poslali prispevke, vsaj teden dni pred srečanjem.

Avtorji morajo svoje prispevke poslati napisane s pisalnim strojem v treh izvodih. Zraven morajo priložiti tudi zapečaten ovojnik s podatki: imenom, priimkom, točnim naslovom, izobrazbo, poklicem, starostjo in šifro.

Avtorji naj pošljejo prispevke najkasneje **do 20. avgusta 1982** na naslov: **Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana, za 11. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov.**

Informacije lahko dobite po telefonu: 061/211-828 int. 18.

Čas počitka in odmora

Poletje je čas dopustniških dni, na katerega smo več ali manj nestrpnost čakali. V naši delovni organizaciji imamo za letni oddih zelo dobro poskrbljeno. Delavci lahko preživijo proste dni v počitniških prikolicah in domu ob morju ali v Vratih.

Letos spomladi smo počitniški prikolici iz otoka Krka premestili na Pag in v Novi grad. Razporeditev je bila kar prilagodljiva. Zadnji teden v mesecu avgustu pa je v počitniškem domu v Seči še prosto in se lahko delavci prijavijo.

Prav je, da vse naše delavce obvestimo, da premalo koristijo planinsko kočjo v Vratih, ki stoji na lepem terenu v bližini Aljaževega doma. Od tod je možno izvesti razne izlete po triglavskem pogorju. Ob koči je vodovodna napeljava in kotiček za pečenje na žaru. Letos imamo na razpolago tudi prijavnice za koriščenje planinske kočje. Morda pa bi le nekateri ko-

ristili kočjo, pa so premalo obveščeni.

Moramo pa še posebej opozoriti na red in higieno v naših počitniških prikolicah. Podobe iz preteklih let so dokaj žalostne. Ljudje so pustili neurejen in umazan inventar, predmeti so bili tudi poškodovani. To je nedgovorno ravnanje z družbeno lastnino, z našo lastnino, saj smo vsi prispevali sredstva za nabavo prikolic. Navodila za uporabo smo razdelili vsem, ki bodo letos koristili prikolice. Menimo pa, da navodil za urejenost, čistočo ni potrebno posebej izdati, da bo vsak sam toliko uvidel in bo pazil na vse stvari, ki so na razpolago.

Prijetno bivanje v gorah ali ob morskimi obali pa si bomo popestrili s športnimi aktivnostmi, razgibanjem, predvsem pa mnogo zdravja in dobro volje za popotnico. Tako bomo z obnovenimi močmi po dopustu opravljali dalje delovne naloge.

Vesna

V dopustniških dneh
vam želimo mnogo
sonca, dobre volje
in prijetnega počutja.

O radioaktivnem dimu

Radiokemik Martell iz Narodnega centra za atmosferske raziskave (Boulder, Colorado) poroča, da bi bilo lahko alfa-sevanje povzročitelj raka v tobačnem dimu. To sevanje ne prodira zlahka niti skozi mehke dele telesa, zato ga v varnostnih predpisih dolgo niso upoštevali, vendar se to sevanje zgošča v netoplilih delcih dima. Ti delci se nabirajo v pljučih in le-ta obsevajo sosednja tkiva z mutagenim sevanjem. Računi kažejo, da je majhna površina tkiva, ki obdaja vsak dimni delec, izpostavljena sevanju, ki je tisočkrat večja od tistega, ki ga povzroči ista radioaktivnost, če je enakomerno porazdeljena po pljučih.

Zemlja, umetna gnojila, padavine so prirodni viri sevanja, ki se zgošča na tobačnih listih v potencialno smrtni obliki. Lepljivi lasi na površini tobačnih listov posebno uspešno love radioaktivni svinec (Pb-210); ko ta razpade, nastane izotop polonija 210. Ti radioaktivni delci, pomešani s trihomi, ostanejo prilepljeni na tobak tudi med številnimi stopnjami proizvodnje cigaret. Ko pa cigareto prižgemo, se trihomi in radioaktivni delci zaradi vročine zlepijo v trdne vozle, podobne plastiki. Ko jih vdihnemo, postanejo ti radioaktivni delci stalen delček telesa.

Če ste torej nehali kaditi, da bi si ohranili zdravje, ste naredili le pol poti, kajti izogniti bi se morali tudi kajenju drugih. Če kadilci obiščejo vaš dom, ne perite pepelnikov skupaj s posodo, ker lahko pri naslednjem obroku hrane dobite nekaj alfa oddajnikov v svoja prebavila.

Sergej Gradnik

O narasli Sori

Prebudil me je tožni glas sirene, okrog dveh ponoči je bilo. S svojim zavijajočim glasom je priklicala gasilce, ki so takoj zabredli v naraslo reko Soro. Stopil sem k oknu in s strahom opazoval divjo reko, ki je v svojem deročem toku s sabo odnašala razne predmete. Vse, kar je bilo možno, je odnašala z njiv in travnikov. Voda je začela vdirati v spodnje prostore hiš, grozljivo je šumela.

Tok je bil tako močan, da je kmetom odnašal celo traktor-ske prikolice. Končno je počasi le začela upadati. Ljudje pa so žalostno zrlji v kotanje in korita po travnikih, namesto pridelkov na njivah so se udomščile ribe. Kako kruto se je narava poigrala tiste noči, 13. junija v Sorški dolini.

Rajko iz Žirov

Dopisujte
v Glasilo

Glavni in odgovorni urednik:
Ivan Robič, tehnični urednik:
Nada Frelih, člani: Franc Mencinger, Janez Stare, Andrej Trojar, Branko Urh, Anton Noč, Franc Globočnik, Miro Kelbl in Ciril Kraigher.